

Азиз
Суюн

АЗИМ
СҮЮН

МЕН - ЕРЛИҚМАН

Шеърларвадостон

БОШ КИТОБ

Бир тошдан бошланур чўққи асли ҳам,
Бир булоқ манбаи дарё насли ҳам.

Бир нафас елдирким шамол шарафи,
Оламни тозаргар унинг нафси ҳам.

Ҳикматсиз бир гиёҳ йўқдир дунёда,
Ким билгич, дармондир унсиз саси ҳам.

Одамзод истаги чек-чегарасиз,
Бир ҳовуч тупроқдан кулба, қасри ҳам.

Миллатман деганнинг Бош Китоби бор,
Унда акс этмишдир баланд-пасти ҳам.

У хурдир, ё кудир, ё шоҳ, ё гадо,
Узун ё қисқадир халқин дасти ҳам.

Иймондир бу Китоб сувайдоси гар,
Унда беэиёндир душман қасди ҳам.

Бош Китоб – Бош Қонун – Ўзбек ўзлиги,
Шунда шон-шарафли бўйи-бастаи ҳам.

Инсонга тождирким Ҳақ адолати,
О, Азим, уқиб ол, яша рости ҳам!

БАҲОДИРНИНГ ҚИЛИЧИ

Баҳодирнинг қиличи синди...
Сўнги нуқта. Тугади эртақ.
Частак ҳовли четида дилхун
Бир бола йиғлайди – кўлида китоб.
Баҳодирнинг қиличи синди,
Баҳодирнинг қиличи синди.
Ёвники бутун!

Қайга кетди япроқдек бола,
Бўта каби қайда бўзлайди?
Учиб юрган варақлар, ана,
Шамолларга эртақ сўзлайди.
Бола қани?.. Билмайман, аммо
Ишонаман, қайлардадир у
Баҳодирга қилич излайди...

БУ ВАТАННИ СЕВМАЙ БҮЛҮРМИ?!

Севиш-севмоқ саодат эрур,
илоҳий бахт жўш урар қонда.
Тулпорингни мингину мағрур
чоптир, елдири ота маконда!
Бу Ватанни севмай бўлурми?!

Ҳисор тоғда очиб кенг қучоқ
яша, юксал бамисли хаёл.
Сангардақда минг кўзли булоқ –
тўлиб-тошган кечаги ҳилол!
Бу Ватанни севмай бўлурми?!

Қайда, қайдан бу эрка чоғлар,
зангор тошқин қиру ёбонда.
Қизналдоқлар – гулгун ёноқлар
тўрт уфқда – тўртала ёнда!
Бу Ватанни севмай бўлурми?!

Айгиркўл гулмоҳиларининг
гулларида ўйнайди нурлар.
Бадайтўқай хонгулларининг
кўзларида дўсти хонгуллар!
Бу Ватанни севмай бўлурми?!

Тўкис эмас, неки мавжуддир,
тўкис бахт ҳам йўқдир жаҳонда.
Фақат Ватан тўкис вужуддир,
бахт ҳам тўкис ота маконда!
Бу Ватанни севмай бўлурми?!

Ҳўлу сяхро юзи қавариқ,
мовий тоғлар туслари бужур.
Ёйлоқ, сойлоқ – дастурхон ёйиқ,
о, англасанг, бари-бари дур!
Бу Ватанни севмай бўлурми?!

Мени севиб, опичлаб онам,
севмоқликка ўрғатган рўй-рост.
Севмоқликка яралган одам,
севилмоққа олам хосу мос!
Бу Ватанни севмай бўлурми?!

БУ ДУНЁДА

Бу дунёда кимга дўсту кимгадир озорман,
Коса берсанг, тўла бер, нимкосангдан безорман.

Чала кулба, дўстларим, менга иморат эмас,
Каттакон бозор ичра мен ўзим ҳам бозорман.

Кунни сен ярим дема, тун бирла бутундир ул,
Ғафлат уйқуси ётдир, уйку аро бедорман.

Бу жаҳон майдон эрур, манглай қашимагайман,
Белим маҳкам боғланган ғолиб, музаффар борман.

Ота маконим бутун, миллатим бутун, рақиб,
Осилсанг, менга осил, энг баланд оғоч – дорман.

Девона ҳам дунёча гап билан, Азим Суюн,
Аслини айтсам, битта бағри бутунга зорман!

ВАТАНИМ

Ватаним – водийлар, боғлар ўлкаси,
Ватаним – воҳалар, тоғлар ўлкаси.
Накн она дарё оралиғида
Мирди майдон, кўнгли чоғлар ўлкаси.
Фитру жисми хур уйғоқлар ўлкаси!

Энг юксак нуқтаси эрур Ҳисортоғ,
Ушшг чўққисига чиқдим атоқлаб,
Хасл қучолмаган Ватаним кўксин
Сиру Амударём ётар кучоқлаб.
Ватаним – зар тупроқлар ўлкаси!

Бир ён: оппоқ булут – юксаклар қори,
Танглайим кўтарар улар виқори.
Бир ён: этакларда дашт-адирларда
Жонларга ўт ёқар қизғалдоқзори.
Ватаним – ол қизғалдоқлар ўлкаси!

Олою Тёншон бағр – боғлари
Кўпириб ётибди хур кучоқлари.
Уч тўрт кунлик ойдек кўринар кўзга
Офобнурга тугаш нур булоқлари.
Ватаним – нурли булоқлар ўлкаси!

Нигоҳим Устюртнинг буй-энларида,
Энг ботиқ нуқта Юрт кенгликларида.
Кўкламда жаннатга дўнар бу жойлар,
Ҳаттоки, Қизилқум кумликларида.
Ватаним – сирли ардоқлар ўлкаси!

Қоратоғ дараси – Мажримда пойдор
 Қўрдим Арчаота повуллер бедор.
 Икки минг йилдан ҳам ошгандир ёши,
 Қай юрtda, қай жойда бундай Арча бор?
 Ватаним – қўли қадоқлар ўлкаси!

ОҚ ВА ҚОРА

Оқ булоқни изладим,
 Қора булоқ дуч келди.
 Қора булоқ сувидан ичдим, ёронлар,
 Оқ булоққа етгунча.

Оқ дарёни изладим,
 Қора дарё дуч келди.
 Қора дарё бағрида чўмилдим, дўстлар,
 Оқ дарёга ўтгунча.

Оқ тоғларни изладим,
 Қора тоғлар дуч келди.
 Қора тоғлар кучоғини кездим, ёронлар,
 Оқ тоғларга кетгунча.

Оқ ва қора дунёни
 Чаппор уриб айлангум,
 Оқ шомлар тугаб, дўстлар,
 Қора шомлар кучгунча...

ФЕВРАЛЬ

Феврал. Эй, дўст!
 Келдингми, қани,
 Бир кўришиб кўйайлик аввал.
 Ойлар ичра
 гарчи қаддинг паст,
 Лекин қадринг баланд, мукаммал.
 Қиш чилласин
 сурасан ортга,
 Жилғаларда бошлайсан кўшиқ.
 Тезроқ кўклам
 инсин ҳаётга,
 Ҳаммадан кўп сен унга ошиқ.
 Тўққизингда
 бошлайсан бир тўй –
 Дахлдордир адабиётга.
 Бир қадах сун,
 бир қадах май қуй,
 Бу тўй ёрдир абадиятга!
 Мир Алишер
 таваллуд куни,
 Ортга ташлаб не саналарни,
 Ватан узра
 бошлаб юборар
 Ҳидоятли тантаналарни.

О. бобомнинг
 номин янграгай
 Қардош тиллар, ёт тилларда ҳам.
 Наволари
 шавзиш этгай
 Ўқин эллар, ёт элларда ҳам.
 Тоғу боғу
 чўл-сахроларда
 Гулга қараб очилгандек гул,
 Боку, Масков,
 Токиоларда
 Газил ила боғланур кўнгил!!
 Феврал. Эй, дўст!
 Келдингми, қани,
 Бир кўришиб кўйайлик аввал.
 Ойлар ичра
 гарчи қаддинг паст,
 Лекин қадринг баланд, мукаммал.
 Ўн тўртинг ҳам
 етиб келгайдир,
 Шох ва шоир келади отда,
 Сону созгар
 Заҳриддин Бобур
 Ҳар ғазалин куйлар хур Юртда!
 Инжа мавқе
 мақомларига
 Не кўнгиллар кетади ийиб.

Дейсан: Дунё
 ўлмаганники,
 Зоти шариф Бобурни суйиб.

Кўклам яқин...
 акси-садоси
 Уйғотади дашт тўрғайларин.
 Ох, куйлатиб
 юборар хатто
 Ёбонларнинг қамиш-найларин.

Қиш офтобин
 қўри кун-бакун
 чўғланади тандир чўғидек.
 Кечаги қор
 қайдадир бугун,
 Улар қочар... қочган ёғийдек.

Февраль, Ўсган
 бўйингга таъзим,
 кетдинг барча ойлардан ўзиб.
 Минбарларда
 шешър ўқир, Азим,
 Не шоирлар юрагин ёзиб!

2003 йил

МЕН СИЗНИ СЕВАМАН

Кўёш ботиб борар...
 кўзларимда ёш,
 Сарҳисоб қиламан умр йўлимни.
 Инсон умри нима?
 Қанот, бардош
 Ва англаб етмоқдир ўзин кўнглини.
 Мен сизни севаман!

Келдим бу дунёга,
 кетгумдир шаксиз,
 Қимнидир севдиму ва севилмадим,
 Гоҳо ғолиб бўлдим,
 гоҳ мағлуб, изсиз,
 Гоҳида хайқирдим, гоҳи тилсиз, жим.
 Мен сизни севаман!

Дўстларим кўп менинг,
 рақибларим ҳам,
 Рақибларим – мени англамаган дўст!
 Бургутларни севдим,
 о, бу бургутлар
 Муҳаббатим олдида тикладилар баст!
 Мен сизни севаман!

Сиз йиланг, бир йиланг
 дарёдай тошиб,
 Юрагингиз, ахир, йиғига тўла.
 О, сиз мени шунда

англайсиз шошиб
 Тўлган ой сингари бутун бирийўла.
 Мен сизни севаман!

Топдиму йўқотдим,
 йўқотдиму топдим,
 Кутиб олдим барин бир-бир хотиржам,
 Сени севишларин
 истасанг, дўстим,
 Аввало сен севгин тиконларни ҳам.
 Мен сизни севаман!

Алвидо айтмайман,
 Сенга, голиб Шарқ,
 Голиб Ғарб, сенга ҳам демам, алвидо.
 Эй Жануб, Эй Шимол,
 чиройингга ғарқ,
 Бир сўзни айтмайман, аталмиш «видо».
 Мен сизни севаман!

Адолат изладим,
 ҳақни изладим,
 гоҳида тополдим, топмадим гоҳи.
 Ҳатто осмонларни
 оралаб чопдим,
 Ўзимда эканин топдим охири.
 Мен сизни севаман!

Оқиллардан эмас,
 кўрқдим ғофилдан,
 Золимданмас, кўрқдим ялтоқилардан,

Тоғулар ҳимоя
 қила бўриш,
 Хонор олдим қўйлар – кўрқоқларимдан.
 Мен сизни севаман!

Хур яшаш истасанг,
 шровнинг асло
 Хур яшашига бермагил халал.
 Учаман, учаман
 юлдузлар аро,
 Кураш бу – ҳаётда яшамоқ халол.
 Мен сизни севаман!

Ким инсонни севмас,
 меҳр-оқибат,
 Адолат ҳақида гапирмасин у.
 Дўзахни кўрганман,
 о, энди фақат
 Жаннатни кўрмоқни қиламан орзу.
 Мен сизни севаман!

Танадан айрича
 рух йўқ жаҳонда,
 Танадан айрича йўқдир бирор жон.
 Илдишларни севдим
 руҳий маконда!
 Менинг топинганим сиздаги иймон!
 Мен сизни севаман!

Одамни яшашга
 ўргатар севги,

219112

О, севги-мухаббат, гултожимсан сен.
 Бу дунё томоша,
 бу дунё кулги,
 Ошиқ Азим бўлдим, бошда тожим сен.
 Мен сизни севаман!

Алҳақ ҳаёт мангу,
 соямга қараб
 Асло ўлчамадим умрим мазмунин.
 Мангулик мангу сир,
 унга йўқ жавоб,
 Фақат сақламоқлик керак қалб қўрин!
 Мен сизни севаман!

Зарурият билан
 хаттоки худо
 Тортишиб ўтирмас бефойда, бенаф.
 Тириклик, шубҳасиз,
 бахт эрур, аммо
 Мангулик яратмоқ ундан-да шараф!
 Мен сизни севаман!

Қуёш ботиб борар...
 қайда бергум жон,
 Уммонми, саҳрода ёки самода?
 Менга берилди-ку
 бир буюк имкон,
 Мен сизни севоладим ушбу дунёда.
 Мен сизни севаман!

Онларда қолиб
 кетди бир йўрғак,
 Бу қуёш кимники? Бу ой кимники?
 Мен ҳеч ким эмасман
 ўзимдан бўлак,
 Ун саккиз минг олам лекин меники.
 Мен сизни севаман!

2008 йил

МУҲАББАТ*(станселар)***I**

Денгизга сигмагандек
 тўлқинлар куч-қудрати,
 Мени асло тинчитмас
 муҳаббатим шиддати.
 Жунбишда муҳаббат – зарб,
 Титраб кетар қайноқ қалб.

II

Кеч кузак. Аймоқи тоқ.
 Қўрдим бир шингил узум,
 Тилимни ёрди тарс-тарс,
 егандим уни узиб.
 Тотли, суюксан, ҳаёт,
 Аслинг сенинг муҳаббат.

III

Тунги тоғ. Меҳригиё
 ўздин сачратар учқун,
 Муҳаббат, кўзларингдан
 ёришар қоронғу тун.
 Сокин юрак, у қани?
 У – кўклам сой тошқини!

IV

Кечди бебош ҳаётим,
 чашма оқди тоғ ёриб.
 Эҳтирослар йўлида

кетдим гоҳида оқиб.
 Чақмоқлар чақар-чақар,
 Чўлон кулбасин ёқар.

V

Қузги мезонлар ипи
 боғлай олмас ўзига,
 Дўстиму ағримнинг
 тикка боқдим кўзига.
 Хур гўдакнинг ҳаёти –
 Она сут муҳаббати.

VI

Муҳаббат изтироби,
 майли, ўт кўйсин жонга,
 Азоб, ғами, алами
 улансин тонгдан тонгга,
 Ҳилол Ойга айлангай,
 Ғарбу Шарқлар бойлангай.

VII

Ирмоқлар дарёларга
 интилар – сарбаст ошиқ.
 Қуйламагин, эй, ҳофиз,
 ўлим ҳақида кўшиқ.
 Гарчи ўлим мангу ҳақ,
 Муҳаббат ундан барҳақ!

VIII

Қушлар яшай олгайми
 насибаси – дон-дунсиз?

Азим ким? – мен ҳеч кимман
мухаббатсиз дунёсиз.
Саҳрода қудуқ омон,
Омон сарбону карвон!

2008 йил

ЎТОВ

Қорғонлиқ ўтовда бўлдим кўноқ,
Қорғонлиқ – эшигидан кирдим кўноқ.
Даволатму ёз, кузу қишга тимсол турур –
Қорғонлиқдаги тўрт бўлакли қурч чанғароқ.

Қорғонлиқдан ясалмагай ўтов асли,
Қорғонлиқнинг оғочидан унинг асли.
Ўтовлари дарё кечиб, тоғлар ошар,
Балтун юртда улуғланар улар касби.

Ўтнингки ой – ўн иккита дунёси бор –
Ўт биттаси битта тимсол даъвоси бор.
Ўтнинг аслар, увуқ фақат нақш эмас,
Ўт биттаси ҳар маънога эга пойдор.

Ўтнингилмас бирорта миҳ ўтовларга,
Ўтовларда тери – ултон шардозларга.
Ўтовлардаги ўн олтига етди бугун,
Ўтовларда солди не бегона, не довларга.

Ўтовларга ёпилади қора кигиз,
Қора кигиз, оқ кигизу ола кигиз.
Арқонларда қамчи турар қистирилиб,
Ўтга-бунга санчиб қўяр игна, бигиз.

Ўтовларда гилам, олачалар тўшамчидир,
Ўтовлардаги манғлайчалар ясамчидир.
Ўтов, жекандан тўқилган зар чипталарга,
Ўтов, пўлак, туморлари ҳашамчидир.

Ажиниёз, Иброҳимлар овули бу,
 Айланишиб кетмас улар руҳи мангу,
 Тун-кечалар ўтовларнинг туйнугидан
 Боқишади мисли юлдуз, мисли оққу.

Қорақалпоқ ўтовда бўлдим кўноқ...

2009 йил

МОЖРИМ АРЧАСИ

Мажрим дарасида эски тошқўрғон,
 Бугун харобадир, ҳар томон вайрон.

Бавбойи буталар босгандир уни,
 Қандайдир ваҳмкор шарпалар уни...

Бир ён биқинида тиғиз қабрлар
 Бир-бирини гўё опичлаб ётар.

Иккинчи бир ёнда вайрона масжид,
 Аммо жуфт устунни ташландиг-у бут.

Қачондир яшаган бунда эл-элат,
 Унда-бунда излар қолмишдир фақат.

Мана, ховлисимон чолдвор қўра,
 Турли илонларга бўлибди ўрда.

Қалтакесак бошин қилганча сарак
 Тек қотган, недандир кутгандек дарак.

Чўғдай говзанбирлар бегин гўнгиллаб
 Ковуллар уругин ётибди талаб...

О, лекин бир Арча, ишонмас кўзим,
 Маҳобати жонни титратди бир зум.

Унинг танасини қучмоқликка, бас,
 Ётти дов йигитнинг қучоғи етмас!

Томирлари филнинг бўйнидек йўгон
Тош орасига сингган беомон.

Қарайман дегандим Арча учига
Орқага йиқилдим тисралиб-учиб.

Минг йиллик чинорни кўрганман бисёр
Ва лекин Арчани кўрдим илк бор.

Дедилар, ёшни сўрмайин кимдан,
Ошиб кетган ҳатто икки асрдан.

О, Юртим тупроғи, тупроғим қутлуғ,
Ўпаман, ҳар зарранг муқаддас, улуг!

2009 йил

ТОШКУЛБА ТОКЧАСИДАГИ КИТОБЛАР

Бобом тошкулбасининг
токчасида доимо
китоблар бўлар эди:

«Хикмат», Машраб, Хувайдо.
Навоио «Чор китоб»,
Бедил, Сўфи Оллоёр.

«Қуръон»нинг елкасини
силаб турарди девор.
Ўқимасдим уларни,
чунки ўқиёлмасдим.

Лекин бобом, отамни
ўқитмасдан қолмасдим.

Бобом «эски» эди-да,
Отам ҳам эди «эски».

Қалбимга қўр берарди
аммо шу «эски-туски».

О, қишки кечалар... Чўғ
бозиллар тош ўчоқда,

Қориннинг қайғуси ҳам
унутилар бу чоғда.

Қулоғим қирқта бўлиб
тинглар эдим, тинглардим.

Тоғдан ҳам олисларда
бир дунё бор – англардим.

Оҳанлар тараларди
қандайдир осмонлардан,

Ўзига чорлар эди
қайси бир маконлардан.

Инига дуд күйилган
 тулкидай холда эдим,
 Инидан қандай бўлса
 чиққудайин юрагим...
 Онаминг китоби ҳам
 бўлар эди уч-гўртга,
 Уларни сақлар эди
 бўғчасида – бир четда.
 «Алломиш», «Гўрўгли»ни
 онамга ўқитардим,
 гоҳида қаҳ-қаҳ уриб,
 гоҳида йиғлар эдим...
 Кейин кетдим мактабга,
 кейин кетдим бош олиб...
 Бугун ўзимни баъзан
 ургудайман тош олиб.
 Ўтди-кетди ҳаммаси,
 ўтди-кетди «ялт» этиб.
 Уларнинг хизмати
 қилолмадим ёлчителиб.
 Юрагим тўла армон,
 ўзим ёзаман китоб.
 Чин-ёлгонин билолмай
 қалб ипи ташлаган тоб.
 Уйку элитар тез-тез,
 хаёл тез-тез онқочар,
 Гиркўклар қайда экан,
 Қайда экан Бойчибор?...
 Тилим-тилим тоғ бағри,
 бир четида тошкулба,
 Тошкулба ҳам деб бўлмас,

шундоқ ётган хароба.
 Бунда йўқ тошўчоқ ҳам,
 бозилламас бодомчўғ.
 Бари бўларди, аммо
 Азимбой... ҳў... бола йўқ.

2009 йил

НАВОИЙДАН ТОПДИМ

Неки бир сўз изладим – Навоийдан топдим,
Қалб муродин кўзладим – Навоийдан топдим.

Тополмадим ота-онам ҳаққига жонсўз,
Навоийдан сўзладим – Навоийдан топдим.

Ватан надир? – Ўз уйинг ёки башар мулки?
Кўкламладим, кузладим – Навоийдан топдим.

Айтмоқ истадим дўст-ёронга ҳикмат ё байт,
Кўзгуни кўзгуладим – Навоийдан топдим.

Ёрга ошиқ бўлиб, битолмадим ишқ хатин,
Ойладим, юлдузладим – Навоийдан топдим.

Комил сўзу комил амал – комил тарбият,
Ибратини бўзладим – Навоийдан топдим.

Замон борки, бор риекор золиму фосиқ,
Қамчилладим, тузладим – Навоийдан топдим.

Не туйғу ҳолати йўқ, демак, у асли йўқ,
Азимин азизладим – Навоийдан топдим.

2009 йил

ОШИҚ ҲҲДИМ

Ошиқ ҲҲдим, умрим иши тутундир,
Тополмайман, охи-нолам тутундир,
Мен қай ошиқнинг бағри бутундир?
Ошиқларнинг аҳволига йиғларман,
Мен - ошиқнинг аҳволига ким йиғлар?

Қисматим ёзилганми қору музга,
Қўклардан сакраб ҲҲдим қора кузга,
Бош олиб кетгудайман дала-тузга,
Ошиқларнинг аҳволига йиғларман,
Мен - ошиқнинг аҳволига ким йиғлар?

Аллоҳимдан сўргандим суйғу билан:
Умримни обод қилгил ёғду билан,
Аслимни муқаррам қил тулрў билан,
Ошиқларнинг аҳволига йиғларман,
Мен - ошиқнинг аҳволига ким йиғлар?

Ошиқларким, ишқ ила ошиқлардир,
Бездорлиғу туш ила ошиқлардир,
Ошиқлар манғу ошиқ кўшиқлардир,
Ошиқларнинг аҳволига йиғларман,
Ошиқ Азим аҳволига ким йиғлар?

2010 йил

ОР

Бошга қилди келса ҳам тарк этмасни ор сизни,
Қанча хушрўй бўлмасин, маҳрам этманг орсизни.

Маҳрам этар бўлсангиз, айшга ботиб кулсангиз,
Қаро тунроқ бўлгaysиз, оппоқ қилмас қор сизни.

Одамийлик шаън тотлиғ, йитар бир соя янглиғ,
Пушаймонлиғ ўтда ёндиргайдир зор сизни.

Созгар иши хосу мос, лекин созанда эмас,
Машхуру жаҳон қилмас ҳар қандайин тор сизни.

Азим, ори бошда тож – ибтидоий эҳтиёж,
Шу учунким сийлади бир вафодор ёр сизни.

2010 йил

БИРОВНИНГ ҲАҚҚИГА

Бировнинг ўз йил, ҳисобингни ол,
Бировнинг ол, шитобингни ол,
Бир қайма, керилма, савобингни ол,
Бировнинг ҳаққига бек бўлма, болам.

Бировнинг тошидай кўпдир дўстларинг;
Биринддек айёрдир, йўқдир суслари,
Чоғма уларнинг тили, тусларин,
Бировнинг ҳаққига бек бўлма, болам.

Бир қарич ерда ҳам қайнайди ҳаёт,
Бир қоллик асоси асли ҳақиқат,
Қулоғат ўзингда, ўзингда ибрат,
Бировнинг ҳаққига бек бўлма, болам.

Билмадон – ҳаққўй қози, бир қулоқ солгил,
Билмадан сирлашгил, тиллашгил, қолгил,
Билмагандай мўминнинг хабарин олгил,
Бировнинг ҳаққига бек бўлма, болам.

Билмақ қил қулларнинг шўх сайрашига,
Билма қулларнинг гир яйрашига,
Азим Суюн, белбоғ бўл эл ишига,
Бировнинг ҳаққига бек бўлма, болам.

2010 йил

РОБОТ ШЕЪР ТҰҚИЙДИ

Робот шеър тұқийди
 роботтар учун,
 математик хисоб айқашу уйқаш.
 Интернетдан менга
 боқади мамнун,
 гүе мангуликка иқболи туташ.

Ұқидим,
 ұқидим
 қалбим темирға
 айланиб кетдим... туйғусиз, беҳис.
 Тушунмайман ўзим
 ўзим кўнглимға,
 тушунмаганлигим, рост эди, афсус!

Нега, афсус, дейман,
 тушунар ақл,
 тушунар қўлларим, тушунар кўзлар.
 Шакл кўрмоқдаман
 мисоли тақа
 (От оёғин сақлар бу тақа сўзлар).

Шакл кўрмоқдаман:
 минг турлик бино,
 о, бу биноларда яшамоқ мүмкин.
 Фақат мен – тоғликка
 стишмас ҳаво,
 ҳавосиз бинолар... олавер текин!

Қалбада шуоба,
 гумон:
 шоирманми мен
 ёки шеър тұқувчи – кўзи илинган.
 Ё битта саҳройи
 чўлиқдирман мен
 итин эркалаб
 сурувин унуттан?

Йўқ! Мен чечак ифорин
 ҳидлаганим бор,
 мен унда туйганман кўклам ҳидини.
 Робот шеърларида
 соғиндим бедор
 турналар тизимин кўҳна ҳадини!

Тараққиёт, асли
 сендан кўрқаман,
 Тараққиёт, асли
 кўрқмайман сендан.
 Роботлар шеър тұқир...
 гүе уқаман,
 Бирок
 қалбим қочиб боради мендан!

АБДУСАИД БУЛОҒИ*(Ҳазилнома)*

Мен ким, Азим Суюнман,
 Элимнинг бел шоири.
 Ҳимматда, саховатда
 Забардасти, моҳири.
 Биттасини айтайин:
 Ўттиз йилми нарида
 Сайр эгдик бир тўп жура
 Накуртговнинг бағрида
 Абдусаид ёнимда –
 Инсон, шоир ва носир.
 Дараларда қувладик
 Алқорларни бирма-бир.
 Бургутлар парвозига
 Етиб олиб тикилдик.
 Қўшиқлар айтиб дилдан
 Кузги баргдек тўкилдик.
 Какликлар сайрашини
 Эшитдик қояларда.
 Қийикўтдан чой дамлаб
 Мизгидик сояларда.
 Ирғайдан асо ясаб
 Чўққиларга интилдик.
 Уларга чиқиб олиб
 Бор овоз-ла хайқирдик.
 Бир чўққидан тушардик,
 Кўриб қолдим бир булоқ.
 Аввали у йўқ эди,
 Янги эди бу булоқ.

Олтибойдан сўрадим:
 – Қачон пайдо бўлди у?
 У деди кулимсираб:
 – Кўноқ пойқадами бу!
 О, дедим, кўп яхши гап,
 Жўшиб кетди Ҳимматим,
 Учи Абдусаидга
 Совға қилдим... хурматим!
 «Абдусаид булоғи»
 Аталмиш шундан буён,
 Биқирлабу қиқирлаб,
 Оқиб ётибди равон!
 Паррандаю дарранда
 Сув ичар, чўмилишар.
 Овчилар, чўпон-чўлиқ
 Нон ботириб ейишар.
 Накурт, бу – тоғ қишлоғи,
 Кўп келиб-кетар меҳмон.
 Уларни бу булоққа
 Бошлаб келади мезбон.
 Сўзлайди жўшиб-қўшиб
 Азим Суюн Ҳимматин,
 Абдусаидга совға –
 Саховати, Ҳимматин!..

ДИЙДОР ҚИЁМАТГА ҚОЛМАСИН

Нима бўлса бўлсин, деманг, дунёда,
Кунгил ғам тошларин қилманг зиёда,
Сиз бугун отлисиз, бизмиз пиёда,
Дийдор қиёматга қолмасин, келинг.

Ёр, деб атамоққа журъғатимиз йўқ,
Заримиз, зўримиз, химматимиз йўқ,
Боримиз – севгимиз, ғийбатимиз йўқ,
Дийдор қиёматга қолмасин, келинг.

Рангимиз саргайди – зарғалдоқ ранги,
Ҳолимиз паришон – туёқнинг чанги,
Умр деганлари кўнгироқ занги,
Дийдор қиёматга қолмасин, келинг.

Сиз ёр бўлмоғини кутган Азим бу,
Вафо ифорулин тутган Азим бу,
Сизсиз бу жаҳонни нетган Азим бу,
Дийдор қиёматга қолмасин, келинг.

18 январь, 2011 йил

МЕН КИМ, АЗИМ СУЮНМАН

Бизнинг Азим Суюнман, шоирлар деҳқониман,
Бизнинг ичра эса бир сийловли жониман.

Бизнинг дуням сўз эрур, у оқ қоғозда унур,
Бизнинг қалби товланур, эл-юртим хирмониман.

Бизнинг тўқ мағизли, уялмайди оғизли,
Бизнинг қандайдан азизли, онамнинг маржониман.

Бизнинг уруғдан сара, чала уруғдан чала,
Бизнинг – чипқон яра, гар чала сомониман.

Бизнингларим бисёрдир – қуш, чигиртка айёрдир,
Бизнинг кетар – тайёрдир, донсиз тегирмониман.

Бизнинг, дон даламда унмасин пуч-паламда,
Бизнинг қилма аламда, унинг дастурхониман!

28 январь, 2011 йил

УЛА*

Мендан олдин кетган йўловчи,
 Йўлга тушдим сенга ишониб.
 Ё сарбонман, ё чўлиқ довчи,
 Ё даллиман юрган адашиб,
 Мендан олдин кетган йўловчи.

Мен биламан Ула қаъдасин,
 Аждодларнинг ибрати, дардин,
 Шодлигу ғам, аламу сардин,
 Кипригига қўнгани гардин,
 Мендан олдин кетган йўловчи.

Бандасига кўп эрур қасдли,
 Чорласа ҳам не ранглар васли,
 Турланса ҳам йилларнинг фасли,
 Бу дунёда йўл йўқдир асли!
 Мендан олдин кетган йўловчи.

Қадим Ула бўйлаб кетгайсан,
 Янги Ула қўйиб кетгайсан,
 Йўлни йўлга улаб кетгайсан,
 Қаъдаларни унутмагайсан!
 Мендан олдин кетган йўловчи.

Мендан олдин кетган йўловчи,
 Йўлга тушдим сенга ишониб.

17 февраль, 2011 йил

* Чўл ва саҳроларда йўл кўрсатиши учун қўйилиб кетиладиган тош-белги.

ЎЛАН

Бир довлари юлдузлардан мўл экан,
 Бир довларига ўтиб бўлмас чўл экан,
 Бир довларининг йўллари, о, бир адоқсиз йўл экан,
 Ёши неча, билмайман,
 Чир довларимда, умр деган довлар-ов,
 Чир довларининг тойларимов, ўйноқлаган тойлар-ов!

Бир довларининг тепалари ярқирайди, ярқирайди,
 Бир довларининг юлдузлар чақнайди, ярақлайди,
 Бир довларининг оёқлари, оёқлари, шарқирайди,
 Ёши неча, билмайман,
 Чир довларимда, умр деган довлар-ов,
 Чир довларининг ойлари-ов, чарақлаган ойлари-ов!

Бир довларининг кўк ғоз учди бу кўлдан бу кўлларга,
 Бир довларининг бахш этдилар не юрак, кўнгилларга,
 Бир довларининг пеш қилмадим мендан қочган уларга,
 Ёши неча, билмайман,
 Чир довларимда, умр деган довлар-ов,
 Чир довларининг ўқлар битди, овларим-ов, овлар-ов!

Бир довларининг нима ўзи, дард дегани армон эрур,
 Чир довларининг ҳар бир жонда –

Чир довларининг деган бу дунёда мезбон эмас, меҳмон эрур,
 Ёши неча, билмайман.

Бир довларининг ўтмоқда, умр деган довлар-ов,
 Бир довларининг жойларим-ов, дунё деган жойлар-ов!

6 июнь, 2011 йил

РАФИҚАМГА*(Ҳазил аралаш)*

Гулдан тоза гулимсан,
 Ұзимнинг Ойгулимсан.
 Гул ёстиқни гул қилган
 Ҳам қизим, ҳам улумсан.

Қелинчак бўлганинда
 Шохдаги ғунча эдинг.
 Қўрли тандирдан чиққан
 Юзларинг қулча эди.

Тут оғочли бешикни
 Бешикаст кўп тебратдинг.
 Кўнглимга доғ туширмай
 Шабнамдай ялтиратдинг.

Сувсираган чўлимни
 Обод қилдинг, ой қилдинг.
 Белбоғсиз бу белимга
 Белбоғ боғлаб бой қилдинг.

Тушларда тартиб бўлмас,
 Шоирда ҳам тартиб йўқ.
 Ким айтади, дунёда
 Қай шоирда айб йўқ?

Жунуним бор-да гартак,
 Биласан, билмагайсан.

Кўриб туриб, жимгина,
 Ҳеки курмагайсан.

Эркин Воҳид айтган-ку,
 Шоирлар аёлига
 Ҳайкал кўймоқ керакдир
 Бесўз, бемалолгина.

Нар қалдирғоч жуфтидай
 Ҳамон мунис, гўзалсан.
 Ҳилол Ойга айланди –
 Тўлишган Ойгулимсан.

Ўзим ҳайкал кўяман
 Бир келишган, созгина.
 Фақат етмай турибди,
 Ақчадан чўз озгина...

11 июнь, 2011 йил

ТУРНАЛАР

Геннон томонларданми
 Ё Номир томонлардан
 кўклам исин

келтирди еллар
 турналар димоғига.

О, Сардор,

турналар Сардори
 илғади илкис.

«Қур-р-р!..»

Ҳозирлик кўрмоқ керак,
 тўланинг, қавмдошлар,
 Ризқ-рўзимиз бизнинг
 бир ерда эмас тўкис!

«Қур-р-р!..»

Оллоҳ yaratган сўнг яшамоқ керак!
 Насиба учун!

Насл учун!

Авлод учун!

Омонлик учун яшамоқ керак!

Қавмдошлар!

Йўлга тушмоқ аввали,
 бир эслаб олайлик

ўтган йилларни,
 ўтган йўлларни!

Ҳеч қачон осон кечмаган йиллар.

Ҳеч қачон осон кечмаган йўллар.
 Осон кечмайди умр!

Турналар булултурлар каби!
 Жамолунгма!

Непал Жамолунгмаси!
 Дунё томи!

Бирроқ деб атар Европа уни!

Энд атайди Сагартмагха!
 Тасвирларманг!

Омонлик учмоқ қисматимиздир!
 Тасвирларманг!

Жуда сарбаланд,

Турналардан буй талашар, Жамолунгма!

Омонликдан биздан бошқа бирор қуш зоти
 омонлик эмас,

учиб ўтолмас.

Омонлик нурлари тиндирар кўзларимизни,
 турналар бўронлар,

көр кўюнлари,

тўфон уюрлари

омонликимизни толдирар,

Омонлик керак юракларимиз!

Омонлик керак!

Ҳаёт бу – кураш йўли!

Авлодлар руҳи мададкор бўлсин!..

Турналар,

Қавмдошлар!

Ота-оналар!

Ёшларни сафга олинг!

Үртага олинг, саф бузилмасин!
 Интизом – музаффарият!
 «Қур-р-р!...»
 Олга!..
 Хайр!
 Африка саванналари!
 Ұтлоқлар,
 дарёлар ортда қолди,
 Филлар,
 жирафалар,
 кўтослар,
 йўлбарслар
 чумолига айланиб улгурди,
 шақоллар,
 бўйилар,
 кийиклар
 зигирчалик...
 «Қур-р-р!...»
 Салом, Жамолунгма!
 Само тангриси, салом!
 Ұзинг мадад бер!
 Қанотларимиз куч-қудратин толдирма!
 Қўзларимиз нурларин сўндирма!
 Биз баланд учамиз,
 биз баланд учамиз,
 юксаклик – нажот!
 «Қур-р-р!...»
 Қор, бўрон-н...
 бўрон-н-н...

тинган кунинг
 борми сенинг?!
 «Қур-р-р!...»
 ра-р-р-р... ана!..
 Интизманинг очофатлари!
 «Қур-р-р!...»
 Жангта!
 ...оҳ,
 сафлар бузилди!
 ҳаво-о...
 ҳаво-о-о...
 етмаяпти Ҳаво-о...
 Ҳаёт-мамоғ жанг-ги!
 Чоқмоқлар чакди,
 аждар тилли чақмоқлар...
 ошшув...
 тумшуклар,
 тирноқлар жанг-ги!
 шиддат...
 инлар ўмганларга урилди,
 қанотлар қарсиллади!
 бурчлар чайқалар,
 қоялар тебранар!
 Бонлар саҳрар...
 кўзлар ёнар...
 пат-парлар тўзғир-р!..
 Инти потроқ талвасалар...
 титроқлар...

ЖАҲОН ШОИРЛАРИГА

Эй, Жаҳон шоирлари!

Осиё бахшилари,

Европа постмодернчилари,

Америка постконструктивистлари,

Африка модернчилари,

Шимол, Жануб,

Ғарбу Шарқ ёзарлари,

Фақат шеър ишқиде ёнган шоир юраклар,

Кучоққа олайлик

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ!

Ота сайёрамиз,

Она сайёрамиз

бугун ярадор, ўсал.

Унинг қоқ танида оловли ўзақ ёнар,

алангасида айланар ЗАМИН!

Либосини асрай олмасак,

биз қандай фарзанд, ахир?!

Табиат жамияти азалий эди.

Ярагани – СИР!

Башар жамияти бўлди пайдо! Сир эмас бу!

Инсоният хато йўлдан кетди!

Ибтидодан хато йўлни танлади башар!

Унинг йўли сўғиш-уруш, қирғинбарот йўли.

Қалдирғочлар танлаган йўл эмас бу!

Қабуларлар танлаган йўл эмас бу!

Газандалар танлаган йўл бу!

Йиртқиқлар танлаган йўл бу!

ҲАМОНДА уруш.

ҲАМОНДА уруш.

УММОНДА уруш!

ҲАМОНДА!

ШУ йўлми, ахир?

ҲАМОНДА – АЛЛОҲ САРИ – КОМИЛЛИК ЙЎЛИ йўл-ку,

ҲАМОНДА!

ҲАМОНДА бўлмиш фақат ўлжа излар чирмовуқдай.

ҲАМОНДА кўрса йўлда, ямлар юҳодек!

Рух оҳанглари тингламас,

ўрмон оҳларини англамас,

ҲАМОНДА ойболтаси қўлида:

ҲАМОНДА чопар... инграр... инграр... ўрмон!

ҲАМОНДА уйқусидан уйғонмас!

ҲАМОНДА ҳаво... сўрар фаришта гўдак!

ҲАМОНДА шоирлари!

/Daréga боқинг,

нима оқмоқдадир XXI аср дарёларида?

ҲАМОНДА булокнинг зилоли қани?

ҲАМОНДА Қани, сумбулу ялпизнинг ҳидоят ифори?

ҲАМОНДА тоғлар қорининг қўнғироғи қани?

ҲАМОНДА Қани, садафсуб тошларин жаранглари?

ҲАМОНДА шоирлари!

ЗАМИН титрамоқда!

ҲАМОНДА тафаккурин сарҳади чексиз!

ҲАМОНДА бизкиз минг Олам...» дейди Шарқ.

ҲАМОНДА бизкиз минг Олам, нима у!

ҲАМОНДА ўн саккиз минг Олам –

Ўн саккиз минг Галактика!

Балки ўн саккиз минг Куёш!

Балки ўн саккиз минг Ой!

Ва лекин кучоққа олайлик

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ

олиму алломалар – соҳиби кашфиёт
сақлай олмай!

Қироллар,

подшоҳлар,

императорлар,

президентлар сақлай олмай!

Саркардалар,

қўмондонлар,

қуроллар,

ракеталар,

қаҳрамонлар,

сақлай олмай! ЗАМИННИ!

Жаҳон шоирлари!

ЗАМИН титроқда!

Қим гуноҳкор?

Гуноҳсиз банда борми дунёда?

Сиз гуноҳкор!

Ватан ҳақида ёзасиз: СЕВАМАН!

Миллат ҳақида битик: СЕВАМАН!

Севинг!

Қирғоқданг!

Алқингиз бор!

Аммо бугун ёзинг:

«ОТА ЗАМИН,

ОНА ЗАМИН,

СЕВАМАН!!!»

САЛАММ,

«МЕН ТАГИМ СЕН БИЛАН БАРҲАЁТ!

СЕН БИЛАН БАРДАВОМ!»

Достоевский ёзувчи эмас, Достоевский шоир!

Менинг сирдошим у, менинг мунғдошим!

Менинг гўзаллик омон сақлар».

Мен ёзиб қўйдим ёнига:

«Мени муҳаббат омон сақлар!»

Гўзаллик ва муҳаббат – қўшмағиз!

Эгизак!

Менинг ёзаман: «Дунёни шеър омон сақлар!»

ЗАМИННИ-и-и

Менинг шеърингиз ва менинг шеърим омон

сақлар!

Жаҳон шоирлари!

Гуноҳқа олайлик ҚУРРАИ АРЗНИ –

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ!

ЗАМИННИ!

2 август, 2011 йил

БИР ҰРМОНДА

Бир ұрмонда: арзанда
газандаю дарранда,
созу созгар, серханда
давра қуриб дүст бұлди,
ұйнаб-қулиб маст бұлди.

Бу шохдан-шоха сакраб,
сапча боши ялтираб,
биқинига құл тираб,
ишшайиб яғир маймун,
тождор бұламан, дейди.

Тик боқиб теуарақка,
ёнғоқ йиғиб кавакка,
гоҳ чикка-ю, гоҳ пикка,
олмахон ўйинчихон,
тужжор бұламан, дейди.

Қаламуш инин пойлаб,
тутса қорнига жойлаб,
тулкиойим ўйноқлаб,
шерхон – султон-пошшога
гул ёр бұламан, дейди.

Қапча илон – кобрахон,
қўзойнакли гулдорхон,
тикка боқиб, ал-омон,
оғзини қарра очиб,
аж-ж-дор бұламан, дейди.

Нар чаён гүё бсзак,
хазон устида чечак,
думчаси гажак-гажак,
полис маликасига
хуштор бұламан, дейди.

Пакана юмронқозик
хар жойда ҳакам-ҳозик,
вазирларга гўр қазиб,
яғона хазинадор –
сардо-о-р бұламан, дейди.

Мулла мўйлов сичқонча
бож йиғади чопганча,
йиғиб қўйди хирмонча,
албатта, бир кун келиб,
шунқор бұламан, дейди.

Лопиллаб айиқ полвон,
тебраниб у ён-бу ён,
йиқилиб тушди чунон...
қўлмакка панжа уриб,
тулпор бұламан, дейди.

Дунё-дунё орзули,
гоҳ йиғили, қулғули,
қирда қутуриб бўри,
ойга қараб, ишқингда
абгор бұламан, дейди.

Балчиқдан чиқиб тўнғиз,
гўёки ишлар тингиз,
югургилайди гиз-гиз,
думини ликиллатиб,
дастёр бўламан, дейди.

Ўрмон шохи – Шер султон,
қаради у ён-бу ён,
кўрдикки, аҳвол ёмон,
турди-ю... бир ўқирди,
ўрмон кўки кўкарди!..

Бир ўрмондан бу масал:
айиқ полвон ер асал,
олмахон ёнғоқ ўйнар,
маймун ўзича яйрар,
бир сўз билан айтганда,
даррандаю газанда,
ҳар ёнда, кунда-шунда,
чалавермас чирманда...

23-24 август, 2011 йил

ЧЎПОН БОЛА

Баланд тоғлар бағрида
бир чашма бор – зангори.
Хуркиб-хуркиб сув ичар
бу тоғларнинг алқори.

Ҳар кун чашма бўйига
бир қиз келар қир ошиб.
Какликларнинг куйига
кўшиқ куйлайди қўшиб.

Наъматакнинг гуллари –
юзлари қизаради.
Гулўғлар бош тебратиб
оҳангларда юзади.

Дарада еллар тинар,
ўргилар суйиб-суйиб,
Ошиқ тоғ булбулларин
юраги кетар куйиб.

Мен ҳам ошиқман унга,
қояларда ёнаман.
Борай десам қошига,
етим чўпон боламан...

Баланд тоғлар бағрида
бир чашма бор – зангори.
Хуркиб-хуркиб сув ичар
бу тоғларнинг алқори.

20 ноябрь, 2012 йил

ГУЖУМ ОСТИДА

Гужум ости лойсуна,
ёзилган гулдор кигиз,
гурунглашар устида
ўтиришиб бир тўп қиз.

Орзулар инжа-инжа,
кўзларда суратланар,
дил тубидаги сўзлар
тиллерда куртакланар.

Ёнда пахса деворлар,
улар оша тирмашиб,
қовоқлар гуллаб ётар
ошиқлардек чирмашиб.

Офтобнинг шуълалари
гуллариди ўйнайди,
қизларнинг нигоҳлари
қараб-қараб тўймайди.

Фақат улар биттаси
қўшилмайди гуруннга,
қўлрумолча тикади
ҳеч ким билмайди, кимга...

Нега гапирмайсан, дер,
бунча писмиқ бўлмаса,
ҳой, қизлар қитиқлаймиз,
агар сирин айтмаса.

Шаддод қизлар, шўх қизлар
қитиқлаб кетар уни.
Писмиқ қиз астагина
айтиб қўяр сирини...

Гужум ости лойсуна,
ёзилган гулдор кигиз,
бирдан жиддий торгади
ўтиришган гала қиз...

16 июль, 2013 йил

САМОВИЙ

Самовий жисмлардан
сақламоқ бўлиб Ерни,
Кўкка қанча олимлар
тикмишдир нигоҳларин.

О, балли, балли! Фақат
унутмасинлар, гоҳи
Ер томон ҳам қаратиб
турсинлар нигоҳларин...

26 июль, 2013 йил

ЁЗ ЎТИБ БЎЛДИМИ

Ёз ўтиб бўлдимми,
мўл ҳосил ёзи?..
Қани, қалдирғочлар сувга урган тўш.
Бошимда кўринмас
улар парвози,
Айвонимда қолди ошёнлари бўш.

Ёз ўтиб бўлдимми,
умримнинг ёзи,
Боғимда хазонлар ётарлар беҳуш.
Мунглиғ куй таратар
қалбимнинг сози,
Юрагим симиллар, юрагим бўм-бўш...

26 июль, 2013 йил

КИМДАН...

Кимдан вафо тойдим,
дўст-ёронданми,
Юрагим ўғриси – ёримданми ё?
Бугдой донидан ё
сомониданми?
Билмайман, ўзинг айт, эй маккор дунё!..

26 июль, 2013 йил

Ташаккалларнинг илдизига тупроқ бўлдим,
Бир қаттиг нур, бир қултум сув, урноқ бўлдим,
Ташаккалларли нигоҳидан нурпоқ бўлдим.

Шулар қилдим, кўринг руху ободимни,
Бир тоғи туриб ёдлар қилдим ажодимни,
Бундан қилдим зурриёдлару авлодимни.

Дунёнинг гоҳ ишларидан тоқатим тоқ,
Ташаккалларни йўлларимга кўйди тузоқ,
Ташаккалларни фуқуруқ, гийбатлардан юрдим узоқ.

Бундан бир кун қалдирғочдай учиб кетгай,
Аллоҳ халқим Азим отим унутмагай,
Юрт ёдида қоладирман бир эртақдай!

25 январь, 2014 йил

СОБИР ҰНАРҒА

Собир – эллик ёш-у, лекин қирон йигит,
Оғир қарвон, закий, марду майдон йигит,
Қаротовнинг қоясидек полвон йигит,
Биздан салом бўлсин насрий полвонларга.

Қувкалланинг булоқларин сувидай соф,
Юрагининг гавҳарида адлу инсоф,
Истагида, тилагида йймон шаффоф,
Биздан салом бўлсин қалби осмонларга.

Улғайтирган алладайн чўпон найи,
Ойдаланинг янтоғию оққуврайи,
Какликларнинг қақир-қақир, қуралайи,
Биздан салом бўлсин лола алвонларга.

Дараларда аргумоқлар дупур-дупур,
Кўпкарида солланди у урхою ур,
Тақмига улоқларни босди масрур,
Биздан салом бўлсин буврил, жайронларга.

Эргаш Жуманбулбул руҳи шоддир бу кун,
Достонининг насрин ёзар Собир бу кун,
Шеърин эса ёзмоқдадир Азим Сулон,
Биздан салом бўлсин ота маконларга!

26 январь, 2014 йил

Йўқ, ҳаётга тўймадим ҳали.

Пушкин

Йўқ, ҳаётга тўймадим ҳали,
Боғлар ҳамон чиройли, гўзал.
Кўкламойим юз очган маҳал
Майтан этар шафтоли гули.

Йўқ, ҳаётга тўймадим ҳали,
Ҳамон чорлар шарқироқ сойлар,
Аргумоқлар кўнглимни бойлар,
Ҳилпирайди ойларда ёли.

Йўқ, ҳаётга тўймадим ҳали,
Бинафшалар бўйин ислайман,
Какликларнинг куйин истайман,
Чорлар ул тоғ маликалари.

Йўқ, ҳаётга тўймадим ҳали,
Сархуш этар гулобгул жамол,
Ҳамон сулув мен севган аёл,
Ҳамон-ҳамон ҳаётим гули.

6 февраль, 2014 йил

ЛА-ИЛАХА ИЛЛАЛЛОҲ!

Фарзанд! Дунёга келдинг,
жуда кенг имконинг бор.
Эзгу ишларинг ила
ўз ўрнинг, унвонинг бор.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Ҳеч бир нарса кўрмадим
кўздан кўра очофат.
Энг аввало, азизим,
кўзингдан бўл эҳтиёт.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Нафс дегани жар-жилга,
доим чорлар аломат.
Нари юрсанг, албатта,
йўлламас сенга офат.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Ёлгонлар харидори
қулоққа сирға таққай.
Искабтолар мисоли
чақса, кўп ёмон чаққай.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Ебтўймас, ебқочарлар,
гар ёнингда иззатманда,
Билиб қўйки, ҳеч қачон
бўлолмайсан давлатманда.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Ён-веринг айнамачи
теп-тўнга тўла агар,
Ҳаётинг кўлмак каби
сасир, бижгир муқаррар.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Кўп жабр-зулм кўрдим
бахилдан, ҳасадгўйдан.
Бургутдай баланд учгил,
улар босган из – йўлдан.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Меҳнат қилмай эришмоқ
мумкин бойлик, шуҳратга,
Лекин эришиб бўлмас
чин ҳақиқат, шарафга.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Инсиз қолмас, албатта,
ҳар илонки, тирикдир.
Аммо инсон жонзотмас,
унинг қадди тип-тиқдир.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Қалбинг дарвозасига
кўп ҳам қулф солаверма.
Ҳар неки дард бор, аммо
ўзингга олаверма.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

Қийғирнинг қийқиргани –
тулкиларнинг улгани.
Қийғир, лочиндай яша,
Ёвинг келгай кўргали.
Ла-илаҳа иллаллоҳ!

20 февраль, 2014 йил

ЎТ

(пуюк)

Кўкдан чақмоқлар чақиб,
дашт-далага кетди ўт,
Йўк, бу асли ўт эмас,
қизғалдоқ аталмиш ўт.
Қизил-қирмиз гўзаллик
сўзанасин қошида
Ҳайратдан қоврилгандай
бўлиб кетди жигар-ўт.
Фисқу фасод, қабоҳат,
разолату хиёнат
Босиб кетмиш дунёни,
сен бунда баҳридан ўт.
Қара, кенгликлар оша,
аланга тоша-тоша,
Кўкларга туташмиш-а,
бу чинданам оташ-ўт.
Эй, шоири Азимим,
қадрига ет йўлларнинг,
Қизғалдоқ умри – умринг,
оралаб оҳиста ўт!

14 май, 2015 йил

ҒИЛОН

Ҳазрати Султон чўққисин белида
 Поя-поя бўлиб юксалмиш Ғилон.
 Тераклар, сарвлар ўнгу сўлида
 Бузург шарафига мисоли посбон.

Қай томон боқмагил, қорли қоялар
 Тожели – тождор зирва, газалар оша
 Ҳисор тоғларининг айиқларидай
 Гўеки Ғилонни қилар томоша.

Офтобчехраларда оқтўш синалар
 Сархуш чирой кўз-кўз этар фалакка.
 Булоқлар югулар, шошар, интилар
 Ва Оқсув бўлиб сўнг отилар тикка.

Қишлоқни оралаб қолар гоҳ жондор,
 Қишда гоҳ кийиклар яқинлаб тушар.
 Тўрт ойда уч фасл кечар баробар –
 Баҳор, ёз, кўз-қуртак, мевалар пишар!

Қалтис ўнгирилларда гиёҳлар камёб,
 Улар дамламасин ичганинг сайин
 Эсдан чиқажакдир ноёб майиноб,
 Тан сихат, халоват туймоғи тайин.

Ғилон! Тонгларингни севдим нақадар,
 Бунда қалқиб-қалқиб отаркан тонглар.
 Оламда йўқ эрур андух, ғам, кадар,
 Оламда бор эрур бахт, ранг, оҳанглар!

МЕН – ЕРЛИКМАН

Ерликман, ё қайтмасман: шаҳид, гозий,
 Ерликмандан учиб кетдим қаног ёзиб,
 Ерликман мени унутмагил кечмиш, мозий.
 Мен – сеники!
 Мен – Ерликман!

Мен қилай, тинч кўймайди хур тафаккур,
 Ерликманни ёндирарди нур тафаккур,
 Ерликманга қувват қуяр зўр тафаккур.
 Мен – сеники!
 Мен – Ерликман!

Юлдузлардан юлдузларга ўтаяпман,
 Ерликманга бағирларин титаяпман
 Ерликманга ахримол янги тарих битапман.
 Мен – сеники!
 Мен – Ерликман!

Ғилон – тангрим, наҳот сенинг монандинг йўқ,
 Ерликмангаман Ҳаёт, ҳаво – манбаинг йўқ,
 Ерликманга йўқ, мухаббат йўқ, бахт, аҳдинг йўқ,
 Мен – сеники!
 Мен – Ерликман!

Ҳар бир лаҳза ёдга тушар баҳорларинг,
 Ерликманга, овручавий виқорларинг,
 Тонготару Қунботар шафақзорларинг.
 Мен – сеники!
 Мен – Ерликман!

Қайтаяпман, о, ассалом, Ота Ерим,
 Она Ерим, исларингни соғиндим дим,
 Сайёра кўн, юлдузлар кўн, узун йўлим...
 Мен – сеники!
 Мен – Ерликман!

22 апрель, 2016 йил

БОТИР ЙИГИТ

Ботир йигит келбаги
 бўридай туклик эрур,
 Могу мулки, давлати
 боқадр, юклик эрур.
 Ҳидоятли, қарамли
 элин бошга кўтаргай,
 Туғдонадай тик қадди,
 йўллари эрклик эрур.
 Ору номус, шаън қадрин
 нон каби азиз туггай,
 Мезбону меҳмонликда
 тугуми поклик эрур.
 Тириклик водийсида
 сардор турна бамисол,
 Хушёру сергак доим,
 бу олам кўрклик эрур.
 Дил, ақли бир инсонлар
 орасида бўл, Азим,
 Умр қисқа эмас, йўқ,
 лекин у чеклик эрур.

1 май, 2016 йил

ЁШ ШОИРЛАРГА

Дўнидай йўлчидир шоир дегани,
Элларни, юрتلарни кезар кўргани,
Изсиз қолиб кетмас кўрган-билгани,
Қалбининг қаърида sozi очилар.

Қаламча, нартлардан тоқзорлар пайдо,
Булоқлар тоғ ёрар – оламга шайдо,
Тар-тар туйнулардан ижоддир сарпо,
Гунча япроқ ёзар, ноzi очилар.

Сўраб ўтирарми, учрар хор-зорлар,
Бемордек соғлару соғдек беморлар,
Дили гоҳи шод, гоҳ чекар озорлар,
Кўл кўрса, кўкларнинг ғози очилар.

Шоирим, парвоз эт, уммонларни кеч,
Майли, ич, адолат шаробидан ич,
“Куч – адолат эмас, – дер, – адолат – куч!”
Адолатпешадир, қоzi очилар.

Отангни унутма, Ватанга таян!
Онангни унутма, Ватанга суян!
Оллоҳни унутма, Ватанни сев, ён!
Умрингнинг кўклами, ёзи очилар!

3 май, 2016 йил

ХАСТАЛИКДА

О, кўклам, жон қадаш севаман сени,
Бағринг тўла инжу, сирли эртақлар.
Ёввойи кенгликлар тортар кўнглимни,
Чорлайди ёввойи андиз, чечаклар.

Соғиндим сизларни, адоқсиз осмон,
Тошқиндай лопиллаб кўчган булутлар.
Соғиндим сизларни, майсазор сайхон,
Соғиндим, баландлаб учган бургутлар.

Ёрилиб кетай дер хаста юрагим,
Оҳиста силайман: чида, чидаб тур.
Эриб битажакдир қиш сумалаги,
Қишга ҳам айтасан ҳали ташаккур.

Тоғларга кетаман, шарқираган сой
Кўйнида чўмилгум болам сингари.
Ўзим ҳам билмайин, йилдан йилу ой
Қайтиб бораяшман болалик сари.

13 декабрь, 2016 йил

ЕВГЕНИЙ ЕВТУШЕНКО

Россия!
 Россия!
 Қадим салтанат!
 Мумтоз фарзандларинг ўзингдек шонли!
 Евтушенко ўзи
 эди бир давлат,
 Евтушенко эди Башар виждони!
 Евтушенко ўлди!..
 Пайдор “Озодлик”
 Совуқ бу хабардан тушди бир қалқиб!
 Унинг шеърляти
 асл абадлик,
 Унинг шеърляти қолажак балқиб!
 Евтушенко мархум!
 Ижодхонаси
 Курраи Арз эди, бутун шу Замин!
 Кўз ёшга айланди
 Эверест қори,
 Инсонким дуода: “Овмин!” ё “Амин!”
 Евтушенко мархум!
 Тугади, наҳот,
 Ҳақиқат ҳаёти – афсона, эртак.
 Хайкали бўлғайдир
 энди Адолат,
 Уни кутиб олгай бугун Пастернак!

Эввидо айтмайман,
 Эввиза улуг зот!
 Мен ким, Азим Суюн, бир шеъри толиб,
 Ўйқириб айтаман:
 Тўти қачон, ҳеч вақт,
 Эним бўлолмагай чин шеърдан ғолиб!

2 апрель, 2017 йил

ЎЗБЕК БОҒЛАРИ

Ўзбек боғларида кўнирди тилос,
Кўпирди олчалар, ўриклар қийғос,
Сийм – тароват атлас-шойиларга хос,
Баҳор кучоғида ўзбек боғлари.

Нимчалар кийишиб гўё парилар,
Ойлардан тушдими асаларилар,
Гуллардан бўсалар олиб пириллар,
Баҳор кучоғида ўзбек боғлари.

Юлдузларга етди гуллар ифори,
Ошиб қолдимикан улар хумори,
Учиб қолмишдир гоҳ бу боғлар сори,
Баҳор кучоғида ўзбек боғлари.

Оламда не мавжуд хуш наво, эркин,
Бўрон йўқ, тўфон йўқ, бор насим, эркин,
Қўрмадим гўзаллик, лағофат чекин,
Баҳор кучоғида ўзбек боғлари.

Хаёл кўзгусида ёзги шарбат, тот,
Ҳарки хасталарга бағишлар хаёт,
Юртимга йўлама қора аёз, бод!
Баҳор кучоғида ўзбек боғлари.

7 апрель, 2017 йил

ҚИМИЗЧИ ҚИЗ

(Хазилнома)

Нима яхши, қир яхши,
Қирда ўсган дир яхши.
Нима яхши, хушқилиқ
Қимиз қуйган қиз яхши.

О, Қамчиқ довонида
Шундай қизни учратдим.
Пайдо бўлди ёнимда,
Лабимдан бол сачратдим.

Қимиз қуйди қуралай,
Бир жуфт коса симирдим.
Қимизингдан ўргилай,
Кўзим унга сузилди...

Ийиб кетдим чоғи-ёв,
Муччи олдим, шунчаки...
Энди доғи кетмас-ов,
Едим битта тарсаки.

8 апрель, 2017 йил

ОНАМ, ОНАЖОНИМ

Ғақдир Ҳар лаҳзаси синов, беаён,
Сочингиз супурги, қулингиз косов,
Турмуш тушовлари, тилларда буров,
Лекин заҳматлардан нолимай бирров,
Умрингиз кечди-я, онам-а, онам.

Юрагим зирқирар бугун эсласам,
Томирларим тугун-тугун эсласам,
Арзигай оҳ чексам, кун-тун эсласам,
Нега эсламадим бурун, эсласам,
Онам, онажоним, онам-а, онам.

Олти ўғил шоввоз, елни тўсмадик,
Олти йўл, гоҳ тўғри қадам босмадик,
Қулоқли эди-у, қулоқ осмадик,
Қозон осдик, аммо қувноқ осмадик,
Онам, онажоним, онам-а, онам.

Фалаклар айланди, айланди даврон,
Невара-чевара, кун дориломон,
“Бир қизим бўлсайди...” – умрлик армон,
Бир қиз бўлолмади келин – олтовлон,
Онам, онажоним, онам-а, онам.

Қоратоғларимда боғиб борар кун,
Бовури жафокаш, қонталаш бутун,
Умр бўлармикан беармон, гулгун,
Мунғайиб қарайман жимгина, беун,
Онам, онажоним, онам-а, онам.

КИМ КҮРИБДИ

Ким кўрибди сайёр
Бир овворасин,
Дунёда мен каби Заминпараст йўқ!
Телбадай севолдим
Бир сайёрасин,
Айландим, ўргилдим, кўнглим ошно, тўқ.

Ғараққиёт, шашт
бугун Ер шарин
Боғлаб ташладилар Вақту Маконда.
Бугун Париждаман,
Борган кутар Рим,
Индинга юрибман Вашингтонда!

Эрталаб боғимда
узилган гилос,
Тушликда безайди Рус дастурхонин.
Ширин неварамга
шоколаддир хос,
Ҳинд диёрининг ширин банани.

Она – Сайёра, бу
кўкайимда жо,
Ҳар бир гиеҳининг ўзи менга тот.
Тождор Жамолунгма
туманлар аро
Бир умр қалбимга солди-ку ҳайрат!

Кўнглинг тоза бўлса,
 очинқидир ҳар юз,
 Қора юрак билан юрма, биродар.
 Оқиллар, оқинлар
 айтмайди бежиз:
 Кўёш нури барча учун баробар!

Барҳақ, мен даҳоман!
 Хур, эркин фарзанд!
 Дахлдор шоирман аҳли башарга.
 Бу дахл қилмагай
 ҳеч қачон, ҳеч вақт
 Она Ватанимни севиб яшагга!

30 июнь, 2017 йил

КЕНГУРУ ХАЛТАСИ

(Қонқув)

Кенгурунинг халтаси,
 Бола боқиш жойи бу.
 Энг меҳрибон жонзотдир,
 Халтаси – баҳойи бу.

Ҳозир гап бу ҳақдамас,
 Битта шеърбоз ҳақида.
 Унинг ҳам халтаси бор,
 Тақиб турар вақтида...

Борар турдошларига,
 Топади хешларини.
 «Мукофотнинг зўри бор...» –
 Халтасини ташлайди!..

Навбатдаги мукофот
 Пишлоқдай тайёр эрур.
 Шундай қилиб назмбоз
 Энг зўр шоир аталур.

Хешлари-чи, хешлари,
 Хандон-хандон отади.
 Бу кенгуру шеърбознинг
 Номин элга сотади.

ДЎРМОН ТОНГЛАРИ

Танги тонглар, фараҳбахш тонглар,
Илоҳий ранг, шаффоф тароват.
Боғлар аро жимжит оҳанглар,
Биллур жаранг, самовий роҳат.
О, Дўрмон тонглари, Дўрмон тонглари.

Ишкомларда тарсиллар узум,
Ҳар донаси пари кўзидек.
Олгинг келмас бандидан узиб,
Ороланар тонглар қизидек.
О, Дўрмон тонглари, Дўрмон тонглари.

Сукунатни синдириб бир жуфт
Зарранг савва «чағ-ғ», «чағ-ғ»лаб учар.
Икки кумри қоқишганча кифт,
Бир-бирини суюшиб кучар.
О, Дўрмон тонглари, Дўрмон тонглари.

Тоғлар оша тилла толалар
Жилвалари чиқар таралиб.
Чирчиқ дарё бўйлаган толлар
Солланади нурда тараниб.
О, Дўрмон тонглари, Дўрмон тонглари.

Бу ҳаволар, қандай ҳаво бу,
Дўрмон тонги ҳаволаридир.
Бу наволар, қандай наво бу,
Ўзбекюртим наволаридир.
О, Дўрмон тонглари, Дўрмон тонглари.

25 август, 2017 йил

ЭЙ ФАРЗАНД

Другмоқ минибсан, келди пайт, галинг,
Қудрати қувватдан қурч эрур белинг,
Фақат айт, аниқми борар манзилинг,
Муроди манзилинг айтиб кет менга.

Очиқ юз йигитнинг йўли очикдир,
Қалби қўр йигитнинг қўли очикдир,
Лекин гумоним бор – тили очикдир,
Муроди манзилинг айтиб кет менга.

Дехқон дон саралар, сарасин эккай,
Туманга ўқ отма, Раббимга теккай,
Чин йигит ор учун жонини тиккай,
Муроди манзилинг айтиб кет менга.

Қайтмоқни ўйлагил тоққа чиқмасдан,
Заҳрини англагил чаён чақмасдан,
Қозондан нари юр, юқи юқмасдан,
Муроди манзилинг айтиб кет менга.

Йигитнинг муроди аниқ бўлса гар,
Минган аргумоғин туёғи чақнар,
Азим Суюн айтар, сен фарзанд-жигар
Муроди манзилинг айтиб кет менга.

7 сентябрь, 2017 йил

ОНАЛАР

Ҳаёт хур бөг,
 Гуллайди қийғос,
 Сўнг гуллари кетгай сочилиб,
 Мевалари қолгай
 хосу мос,
 Кўз яйрағар тун-кун очилиб,
 Ўша қийғос –
 Гуллар оналар,
 Болаларин қолдириб ортда,
 Гуллаб-яшнаб,
 қилмай ноалар,
 Сўнг жимгина ўтар ҳаётдан.

21 октябрь, 2017 йил

ИБРОҲИМ ҒАФУР

«Тоз Иброҳим Ғафур қалбида сўз,
 Милён-милён сўзким – эланаётир.
 Мени ол, дафтарингга бўлайин кўз,
 Бир-бир тиланчидек тиланаётир.

«Қозибамни кўрсат, дейди, халқимга,
 Мен оддий мис эмас, тилло тангаман.
 Юзимни оч, дуо қилгил ҳаққимга,
 Ўзгулик йўлида кирай жангга ман.

Бирини дер: «Назардан қочирма мени,
 Мен – руҳман, мен билан бўлгин суҳбатдош».
 Бирини дер: «Астойдил артгин чангимни,
 /Дастур тасбеҳингда бўлгум ҳикматдош».

Бирини дер: «Мен наво, танбур навоси,
 Ургу-ургу бўлиб бергумдир жаранг».
 Бирини дер: «Мен бўлгум қалблар сафоси,
 Юракда аланга, юзларда олранг».

«Мен ноёб тотли сўз», – дейди қай бири,
 Қай бири дер: «Ўзим – Кимё – Эликсир...»
 Иброҳим Ғафур эса ҳар бир сўзни
 Галвирдамас, элакда элаётир!

6 декабрь, 2017 йил

УСТОЗ

Муаллима Маҳмуда Валиевага

Фақат онагина эмас, она қуш
Ўзин зурриёдига – полапонига,
Темир қанот чиқарар бола қуш,
Устозликка ўтар шу кун ёнига.

Сабоқ бошлар она – қадрдон,
Ушбу –

Сабоғин оламга эттулик дoston:

“Емак донинг бўлсин танангга дору,
Ичган дорунг бўлсин тан-жонингга дон!”

Ўша она қушдир Устоз, Муаллим,
Оналиқдан ўтар Устозликка у.
Сўзимиз хушдурур Устоз, Муаллим,
Юраклар – гулчамбар, эъюзимиз бу!

9 январь, 2018 йил

ЎЗБЕК

Нималарни яхши кўради ўзбек?
Эйларини яхши кўради ўзбек,
Тўйларини яхши кўради ўзбек.
Тўйларига атайлаб боққан
Кўйларини яхши кўради ўзбек.

Нималарни яхши кўради ўзбек?
Оналарин яхши кўради ўзбек,
Болаларин яхши кўради ўзбек.
Бўлутдек бир парча ери бўлса ҳам,
Далаларин яхши кўради ўзбек.

Нималарни ёмон кўради ўзбек?
Орига текканни ёмон кўради,
Ёрига текканни ёмон кўради.
Ватанин сўкканга, балки, индамас,
Онасин сўкканни ёмон кўради!!

Азим Суюн айтди: бу халққа балли!
Тоғ бўлса, булоғи бўлсин, дейди у,
Боғ – меҳригиёҳи бўлсин, дейди у,
Узангига оёқ босмасин орсиз,
Эр бўлса, сиёғи бўлсин, дейди у!

1 июнь, 2018 йил

НОЗИГИМ*(Халқ арасыда)*

Ана давра, мана давра,
 Ёйна, ёйна, нозигим.
 Нозларингнинг нози сурма,
 Нозинг кўйма, нозигим.

Айланайин, нозигим,
 Ўргилайин, нозигим.

Самбиттолнинг новдаси
 Белларинг-о, нозигим.
 Кумри бўйнин халқаси
 Айланаси, нозигим.

Айланайин, нозигим,
 Ўргилайин, нозигим.

Қиз боланинг сочлари
 Хазинаси, нозигим.
 Ўримин бурамаси
 Ор, ибоси, нозигим.

Айланайин, нозигим,
 Ўргилайин, нозигим.

Жайроннигоҳ, жайронқадам,
 Жодо қадам, нозигим.

Азимингни сақла, эгам,
 Жодо - огу, нозигим.

Айланайин, нозигим,
 Ўргилайин, нозигим.

10 июль, 2018 йил

ХАСАД

Қорақұл папағларин егувчи куя – хасад,
Дон сара уруғларин егувчи куя – хасад.

Куни-туни тинчмас, мита дейди эл уни,
Гарчи митти гүбалак, кутурган туя – хасад.

Ұша гүбалак – туя киши қалбида пайдо,
Омадёрларга бергай гүеки ҳадя хасад.

Ва ҳатто дўст-ёронин дўзах ўтига отар,
Жонибидан фалаждир қанчалаб мия хасад.

Азим Суюн, инонгин, хасад кўчатин эккан
Бало мевасини ер, гувоҳ бу дуня, хасад!

20 сентябрь, 2018 йил

МЕН ФАҚАТ ЯРАТГАН...

Мен фақат yaratган Эгам қулиман,
Бошқа ҳеч кимсага қилмайман қуллуқ.
Шоирман, коинот фуқаросиман,
Заминда, ишқдан қадамим қутлуғ.

Кўкдаги изиман қушлар парвозин,
Қалб кўзинг тиниқми, қани, қараб кўр.
Ўн тўрт кунлик тўлин ойнинг созиман,
Унинг жарангидан юракда сурур.

Тунги сой шарқирар, унинг сувлари
Ўрқач-ўрқач бўлиб отади тўлқин.
Унга миниб олган кўк юлдузлари
Ўйнайди жимирлаб, сачратиб ёлқин.

О, ҳаёт нақадар гўзал ва тотли,
Ҳатто озорлари азиздир менга.
Ойдин орзуларим хур, муҳаббатли,
Ҳали кўп қўшиқлар куйлайман сенга...

Рухим булоқлари, қайнар булоқлар,
Томир-томиримда шовуллайдди боғ.
Мен – Ҳақ шоириман, қутлар япроқлар,
Қани, дўст, май келтир, кўнгиллар бедоғ.

27 сентябрь, 2018 йил

БОЛАЛИГИМ

Накурт юрт тоғларида
 гулдай ўсиб-уцидим мен.
 Бешбармоқ қояларин
 туя қилиб миндим мен.
 Какликлар, тоштўрғайлар
 саслари жодулади.
 Жўрам бўлди олқарлар,
 гоҳ уларни қувладим.
 Паррандоз бургутларин
 чиқдим ошиёнигача.
 Қирдим бир бобом каби
 бўри маконигача.
 Ҳақ бўлсанг, онт ичма, дер,
 гапларимда йўқдир лоф.
 Ботирлик, кўзи тўқлик
 Насл-насабимдан соф.
 Отамнинг белбоғида
 Ясавийнинг «Ҳикмат»и,
 Мол ортидан юрардим,
 ўқиб берарди уни.
 Ота Арча шовуллар
 Бешбармоқ қаршида.
 Шохларини синдирмай
 ўсдим меҳри-ишқида.
 Улуғвор лола бунда
 Алл жигитнинг кафтидай,
 Қуйдиргидай қўлингни
 офтоб ўтин тафтида.
 Улғайгунча болада
 от бозори, тиним йўқ,

Накуртсойда, эҳтимол,
 чўмилмаган тумин йўқ.
 Фақат ширмойи баллиқ
 авлоди мендан хафа,
 Қўйлагимни тўр қилиб,
 овладим-да кўп дафъа.
 Чўнг қоялар устида
 ҳамон Мирзақўрғоним,
 Болалигим ўтган уй
 ўшал тош-тоғ кўрғоним.
 Тоғларим қоқ белида
 қайнаб ётар Оқбулоқ.
 Чўлиқ болани кутар,
 чўлиқ бола... йўл йироқ.
 Лекин менга Ўзбекюрт
 Накурт эрур каттакон.
 Дунё аҳли атайди
 Бу юртни Ўзбекистон!

13 январь, 2019 йил

ЖОНОНЛАР*(Ҳазилнома)*

Ақчага ўч бўлмай
 Жононлар зоти.
 Улар қуш бўлса гар,
 ақча қаноти.
 Доимо норози
 эркакларидан,
 Ақча чўз, ўпгирар
 этакларидан.
 Бу ҳазил, бу гапни
 айтдим, шунчаки.
 Жононларга айтиб
 ема тарсаки!

*6 февраль, 2019 йил***ТОШКЕНТ - СИТИ***(Рело-достон)***БИРИНЧИ ҚИСМ****МУҚАДДИМА**

Улуғ офтоб билан
 келдик рўбарў,
 Хур нур ила бирдек ташладик қадам.
 Қучди оламий шон,
 мартаба, обрў,
 Олам аро Олам – Ваган муаззам!
 Бугунги лаҳзалар
 ўлчови чексиз,
 Вақт ҳисоб-китобда адашгай ҳатто.
 Уй-жой, иншоотлар,
 йўллар мислсиз,
 Ақлу фан, тафаккур эрур раҳнамо!
 Қайдаким озодлик ва
 тинчлик – ҳикмат,
 Қайда эркин меҳнат, устувор илҳом,
 О, ўша жойдадир
 инсоний киммат,
 О, ўша жойдадир иззат, эҳтиром!
 Туғдона дарахтин
 томири пайдор,
 Метин қояларнинг ҳаёти боис.

Шундай, Ўзбекистон,
 халқим бунёдкор,
 Теран кенгликларни бўйлайди олис!
 Дунёда ҳеч бир халқ,
 айтаман очик,
 Нонни қадрламас халқимдек менинг.
 Шу учун, энг аввал
 қудрати холиқ
 Бахтин дондай азиз қилсин халқимнинг!
 Бу кун заковати,
 бу кун шиддати
 Олдида Фарҳодлар келтиролмас шак.
 Янги кўприкларнинг
 янги талъати,
 Кўнгилларга сурур бағишлар бешак!
 Шимолдан Жанубга
 ва Шарқдан Ғарбга
 Қизилқум, Қорақум – уфқлар оша
 Овин қувлаётган
 йўлбарсдек зарбда
 «Афросиёб» манзил томонлар шошар!
 Булут орасидан
 учганча келиб,
 Темирийўллар узра бургутдек гўё,
 Қамчиқни қоқ ёриб,
 Водийга слиб
 Поездлар учади, айланар дунё!
 Уч тулпор!
 Беҳиштни оралаб кетар,
 Юлдуз гулларини сочишдир осмон.

Шоир шеърларини
 ҳикматдек битар:
 Фавворалар кукка отилган тугён!
 Оналар сандиғин
 сепини ёйиб
 Кўрсатгани каби қуда-андага,
 Жавзо шамоллари
 эсдилар ғолиб,
 Оқсарой сирларин очди дунёга!
 Устюрт кенгликлари...
 бу сахро эмас,
 Саноатимиз қурч хазиналари.
 Зарбдор мажмуалар
 келажакка хос,
 Шу ерларда бунёд бўлғайдир бари!
 Собит йўлда толмас
 собитсўз Сардор,
 Унинг билан боқий жонпайваста халқ.
 Унинг йўлларида
 не эрур пойдор,
 Давлатбоши ила камарбаста халқ!
 Ватан ўғлонлари,
 қайроқ қизлари,
 Спорт мактабларин ёш тугдорлари,
 Кўрсатмоқда асл,
 алп ўзбегин,
 Бугун улар Ватан ифтихорлари!
 Баҳор такрор-такрор,
 бетакрор, лекин
 Одам юрган йўллар янги ҳар қачон.

Ватан эртасининг
чин ҳақиқатин
Башар кўз олдида эгар намоён!
Ҳаво лайнерлари
шиддат-ла учар,
Вақт учар шиддат-ла бамисли чақин.
“Ким эдигу ким бўлдиқ” –
уй опқочар,
Шўр ўтмиш баъзида келади яқин!
Мустабид тузумнинг
тўр ёлгонлари
Ўраб-чирмаб олган эди ҳар ённи.
Қизил шиорларнинг
кир алвонлари
“Безаб” турар эди ҳатто ёбонни!
Бир бошдан сўзламоқ
эмасдир пайти,
Ўтган у кунлардан сабоқ олсак, бас.
Авлодларим, қалқинг,
баралла айтинг:
Мустақиллик боқий бўлсин ҳар нафас!

ШАРАФНОМА

Сени шарафлайман,
замондош авлод,
Сени шарафлайман, замондош наслим.
Турфа гуллар тутиб
турибди ҳаёт,
Дуогўйдир улуғ аждодим – аслим.

Мағрибий Теншон
ф ҳавосининг
қиллурий йўллари оқими аро
Тошкент-Сити тикка
кўтармоқда қад,
Менинг Осиёмда бугун ягона!
Азалий қонида
эрур Ўзбекнинг
Эмиш, у бойиса қураар иморат.
Кўрингким, ҳаттоки
сўми-пулида
Кўш-қўш иморатлар – танга ҳарорат.
Кўҳна “Регистон” у
“Темур музейи”,
“Олий Мажлис”, “Сенаг” бинолари жам.
Уларни бағрига
босиб юради
Дунёнинг у бурчи, бу бурчида ҳам.
Бахт сандиқда, калит
осмонда эмас,
Бугунги лаҳза, кун, ойлар гувоҳдир.
Ким вақти, умрини
ўтказса зое,
Вақт – унинг душмани, умри гумроҳдир.
Улуғ ҳодисотлар
юз бермас ҳар кун,
2018. Етилди фурсат.
Замон – ҳамроҳ
олга кетган инсонга,
Юртбоши қалбда меъморий шиддат!

“Тошкент-Сити”
 шаҳар ичида шаҳар,
 Ёнлиди, қурмоқлик – яратмоқ демак.
 Бир шаҳар бўлганки,
 кеча-кундузи
 Кўкдан тушиб муқим қолгай камалак.
 Соҳибқирон Темур –
 буюк бинокор
 Бобомнинг руҳлари миннатдор бугун.
 Оқ-оппоқ булутлар
 ичинда кезар,
 У азиз халқимга мадақкор бугун.
 Сени шарафлайман,
 замондош авлод,
 Сени шарафлайман, замондош наслим.
 Турфа гуллар тутиб
 турибди ҳаёт,
 Дуогуйдир улуғ аждодим – аслим!

2018 ЙИЛ, НОЯБРЬ ТАНИШУВ

“Тошкент-Сити” пойтахтимиз марказидаги 80 гектар майдонни эгаллайди. Фақат бинолар қуриладиган ер сатҳининг ўзи 1 миллион 400 минг квадрат метр.

(Мағбуот хабаридан).

Йигирманчи аср,
 Ундан ҳам нари,
 Маҳалла ерлари
 эди бу ерлар.

Йиқилиб кетудай,
 нураб бит тудай,
 бетартиб қурилган
 уйлар, деворлар.
 Кўчалар бурама,
 тор, эгри-бугри,
 ўйдиму чуқурлар
 лой кузу қишда.
 Дуч келиб қолишса
 икки арава,
 бири кутар эди
 бир муюлишда.
 Камина “Ўқчи” да
 яшадим уч йил.
 Ижара. Кундуз иш.
 Ўқиш кечкурун.
 ...Кириб бормоқдаман
 “Тошкент-Сити” га.
 Ўзимча бир дoston
 битмоқлик учун.
 Оҳ-х!..
 Тўрт томон қайноқ,
 ҳаммаёқда иш.
 Иш деган ҳам шундай
 бўлурми, ҳайҳот!
 Ҳар ёнда пойдевор,
 турлик қурилиш.
 Бир бино бўлибди,
 мана, ун қават!
 Яқинлаб бораман,
 Бир қиз қрандан

Шошилмай, оҳишта
 келмоқда тушиб.
 Этларим бижирлаб
 кетди, ишонинг,
 қолдим ихтиёрсиз
 ёқамни ушлаб.
 Боиси, ўзбек қиз,
 ёш, истарали.
 Наҳотки, кранчи
 бўлса-я шу қиз.
 Танишдик.
 Наргиза.
 Тушлик қилмоққа
 тушмоқда экан у.
 Ҳа, кранчи қиз.

КРАНЧИ ҚИЗ

*Одам эрсанг ташиқи суратга берма зеб,
 Она Юртингни ҳамиша айла зеб.*

Анбар Отин

Еру кўк айланар
 ўз теғрасида,
 Ҳеч қачон, ҳеч кимга
 бермайди ҳисоб.
 Лекин Инсоният
 харитасида
 Ўз уйи – Ер шари
 ҳисобли боб-боб.

Ватан деб аталмиш
 макон китоби
 Ўқилур бетма-бет,
 варақма-варақ,
 Ёшгина кранчи
 қизнинг моҳтоби,
 Меҳнату хунардан
 чақмоқдай ярақ.
 Ҳар куни юксакка
 кўтарилар у,
 Юлдузга айланар
 ердан узлиб.
 Йўқ! Ердан узилмас,
 унда юмуш мўл
 Ва қанча ташвишлар
 турар тизилиб.
 Барига улгурар...
 У осмон қизи.
 Уни шундай атар
 бутун жамоа.
 Ваҳмкор, ҳайбатли –
 сариқ крани
 Тонналаб юкларни
 ташир бирийўла!
 Қимга бетон керак,
 кимгадир темир,
 Ғишларни басма-бас
 етказмоқ керак.
 Қўрқув нималигин
 билмайди қурғур,
 Тўрт ён назарида,
 ҳар лаҳза сергак!

Наргиза дедики:
 “Мен ўзлингимни,
 Тўғриси, ахтариб
 юрардим кўлдан,
 йўл йўлни топади,
 тополдим уни,
 Самовий маскандан,
 шу кенглик – Кўкдан!
 Чирчиқ водий бўйлаб
 чиқади офтоб,
 Эпкин, шуълаларга
 юзим тутаман.
 У меҳнат қилгайдир
 биз билан обдон,
 Шомда хайрлашар...
 мен ҳам қайтаман”.
 Ўз пайти келганда
 гуллайди дарахт,
 Наргиза дарахти
 гуллаган қийғос.
 Унинг тенгқурлари,
 бўлмагиз карахт,
 Арзигай сиз унга
 қилсангиз хавас!
 Баъзи адашганлар...
 шаҳарма-шаҳар,
 Сарсону саргардон
 юргувчилар бор.
 Уларга бегона
 меҳнату хунар,
 Саёқ умидлару
 орзулари ёр.

Алҳазар, улардан!
 Тўқсан ерингда
 Тўғинг тик ҳамиша,
 ёниқ чироғинг.
 Унутма, сақлагил
 қалб-кўкайингда,
 Ватанда бўлгайдир
 бардавом боғинг!
 Наргиза! Пишган гил
 чиннисисан Сен,
 Чинниким, биллурий,
 покиза, тоза.
 Аср XXI.
 Ўзбекистонга
 Очилган, очилгай
 ойдин дарвоза!

“ТОШКЕНТ-СИТИ” – “АҚЛИ ШАҲАР”

Ҳеч иш ўлмас айру Холлиқ амридин.
Алишер Навоий,
 “Бадоеъ ул-васағ” дан

“Тошкент-Сити”, бу –
 “Ақли шаҳар”.
 Қандай шаҳар у
 Ақли шаҳар?
 Ҳар иморатда
 аниқ қиёфа.
 Кўноқ адашиб
 қолмас бир дафъа.

Мана, бу бино
 доирасимон.
 Тепадан боқсанг,
 зангор кўлсимон.
 Мана, буниси
 очиқ китобдир.
 Ўқийман, десанг,
 қават, боб-бобдир.
 Мана, бу "Бобил
 минораси" – тик.
 Асрлар ошиб
 Бу Шошда "тирик".
 Анов бинога
 бир дам қара-чи,
 Очилаётган
 гул гунчаси у!
 Пирамида ё
 Куб, халқа янглиғ
 биноларга боқ,
 бари нақллиқ.
 Манов бинолар
 подъезд – маҳалла.
 Фалакка қараб,
 тик урар калла!
 Ҳар бири барпо
 бўлгай пўлатдан
 рангдор шишалар
 мустақкам, қат-қат.
 "Смарт" шаҳарда
 4G мобиль

интернетига
 эга бўлмоқ шарт.
 Wi-Fi билан у
 алоқаларга
 чақмоқ тезлиги
 ила боғланар.
 Электр қувват
 манбаи тоза,
 онлайн зумда
 саз ярақланар...
 Авто сақланар
 Smart parking da.
 Ижараларга
 берилар осон.
 Бундай шароит,
 тараққиётга
 муносиб бўлмоқ
 керакдир Инсон!
 Ҳар бино ичи
 фассларга хос.
 Қиш чоғи иссиқ,
 Ёзда салқин мос.
 Хоналар тоза,
 Ҳаво мўъгадил.
 Қуёш тик тушмас,
 Кўз қамашмас, бил.
 Ҳар бир қаватда
 Осма боғ, гуллар.
 Росмана дарахт,
 Росмана гуллар.

Эртакми, дейсан,
 Ногоҳ-баноғоҳ,
 Отилиб ётар,
 Фавворалар, оҳ...
 Қаватма-қават
 бурам-бурам йўл.
 Пиёда чиқё
 Лифтда кўтарил.
 “Офис”лар 45 –
 50 қаватли.
 Тегрангни қуршар
 Ол-поқ булутлар.
 Меҳмонхоналар
 5 та юлдузли.
 Қулф урар боғлар
 кеча-кундузи.
 Ресторан, кафе
 Таомли хил-хил.
 Қиш, кўклам, ёзи
 мевалар сархил.
 Бунда Оврўпа,
 Осиё бунда.
 ...Ҳозирча, мана,
 У қурилмоқда!

ПОЙДЕВОР

*“...даккани Сити” лойиҳачилари йирик бир муаммага
 дуч келишди. Замин, ернинг мураккаб геологик структу-
 раси, геотектоник хусусиятлари...*

(Маتبуют хабаридан).

Осмоний ва заминий
 ходисотлар тўқнашар.
 Улар тағ-замирида
 муаммолар қалашар
 Ва лекин Инсон ақли,
 тафаккури – Етакчи,
 Ечилмас муаммони,
 Қани, менга кўрсат-чи?!
 Пармалар ишга тушди,
 Ишга тушди бурғулар.
 Заминнинг қат-қатлами
 Илондайн буралар.
 Ўлжасини кўрганда
 жимқириб қанотларин,
 Ҳавони ўқдай тилиб
 шундоқ отилар лочин.
 Ҳа, қирқ беш газ, тагин қаз,
 Эллик газ, мана, стар.
 Бундайн қурилмада
 Бинолар осмонўтар!
 Бир минор пештоқида
 Ўқигандим шундай гап:
 “Пойдевор тагин ишла,
 Иморат умри абад!”

Боқ, пойдеворлар тайёр,
 Пойдеворлар метиндек.
 Улар таг-саботига
 Сарҳад йўқдир, йўқдир чек!
 Боис, бирлашдилар фан,
 Тажрибаю тафаккур.
 Инсон заковатига
 олам-олам ташаккур!
 Кунчиқар мамлақати
 Япониядан келди Дўст!
 Зилзилашунос олим,
 Ўз касбида йўқ кам-кўст!
 Тупроқдаги оддий гил
 сири унинг қўлида.
 Ҳар муаммо ечилур
 Онг-шуурин йўлида!
 Амриқолик муҳандис
 Ўзбекка бўлди кўрдош.
 Россиялик инженер
 Азал-азалий йўлдош.
 Расамадинг ёнингда –
 Отинг йўлда қолмагай.
 Чин дўстлик, биродарлик
 Тулпорлари толмагай!
 Қанча иморат бўлса,
 Кўтарар Ўзбек Замин.
 Чин-мочин ерларидан
 йўқ, Тошкент Ерин камин!!!
 Копенгаген, Сингапур,
 Стокгольм, Токио,

Сан-Франциско, Цюрих
 ерлари наҳот аъло?
 Амстердам, Женева,
 Мельбурн ёки Бостон,
 “Сити”лар қуриб бугун,
 Ахир, тилларда достон.
 О, йўқ!.. Ўзбек Замини
 Аллоҳ назаридадир.
 Ҳар қаричи дуода,
 Назаркардадир Хизр!

ҚОРАТОШИЙ САҒАНАСИ

*Маълумотларга кўра, Ҳожа Аҳмад ибн Мир Али Шо-
 ший Қоратоший 1788–1889 йилларда яшаган. Халқ ора-
 лида “Аҳмад Маъдум” номи билан машҳур бўлган. Аҳмад
 Маъдум томонидан Жиззах, Зомин шаҳри, Уратела
 шаҳри (Тожикистон Республикаси) ва Шайхонтоҳур ту-
 шарида 4 та масжид қурилган. Ушбу зот исломий рисо-
 лалар ва шеърлар ёзган.*

“Тошкент – Сити” аро
 турар сағана,
 Хўш, нима қилмоқлик керақдир уни?
 У ён-бу ён суриб
 ташламоқ мумкин,
 Лекин қандоқ сурмоқ... унинг Рухини?
 Тошкент айланмоқда
 Мегалолиста,
 Қадим обидалар не бўлар биروق?

Теварак айлана
улкан бинолар,
Улар ўртасида қабрлар чатоқ...
Йўқ! Йўқ! Улар қолсин!
Эслатиб турсин
Тошкентнинг кечасин, аждодлар ёдин!
Хотира, ўтмиш бу,
Хотира бугун,
Хотира – келажак, тик қадри, қадди!
Табаррук азлар бу!
Улар ҳеч кимни
Ҳеч қачон ва асло қилмас безовта!
Бугун кабутардай
тозадир руҳи,
“Тошкент-Сити” аро эрур эъозда!
Чироқ кўтарганга
қай бир халқ, миллат
сафининг олдидан жой берса агар,
Уша халқ йўллари
донгил, серҳикмат,
Келажаги эрур ойдин, босамар!

ПАЙВАНДЧИ БУНЁД

Эй дўст!
Не мал-дунё ўймас даврон илкидан,
Булуғт соясибир ҳар ганжи аъло.
Кўрдим, ота-онанг мерос мулкидан
Қўлингдаги хунар давлати авло!
“Эй дўст” китобидан

Қадим бинолар
девори синчли.
Пойдеворлари
бўйрама – тўшам.
Ўтди замонлар,
Келди давронлар,
Ўзгариб кетди
бу ашёлар ҳам.
Арматуралар,
пўлағли симлар,
ҳарки оғочни
қолдирар ортда.
Ҳар қандай юмуш,
темирли ҳар иш,
Моҳир усталар
қилган пайвандда!
Кўкка буй чўзган
темир устунлар,
Нигоҳингизни
қилмаганми лол?
...Пайвандчи Бунёд –
Наргиза дўсти.

Унга бир куни
 айладим савол:
 Қани, еш дўстим,
 Нима, бу пайванд?
 Нимада эрур
 Пайвандлаш сири?
 Қоришмаларни
 тутади қандай? –
 Уларни тортар
 магнит сингари?
 Бунёд бир кулиб:
 «Шоир бобо, – дер, –
 ҳеч қандай сир йўқ,
 Бор сири Меҳнат!
 Боғбон дарахтга
 қаламчаларни
 пайванд қилгандай
 одатий ҳикмат!
 Тоғда олқорнинг,
 Қийикнинг ёки
 оёғи синса,
 қилар давосин.
 Машаққат чекиб,
 Чўққига чиқиб,
 топиб ейишар
 тоғ мўмиёсин!
 Қарабсиз, синган
 суяклар бутун.
 Чопқир оёқлар
 ўқдайин елар.

Бизнинг ишимиз,
 пайвандлаш иши,
 мўмиёлашдир
 худди шу йўла!»
 Ёш бир ишчининг
 бундай жавоби,
 мени хайратга
 солганлиги рост!
 Офарин, дедим,
 Тасанно, дедим.
 Дедим, шоирлар
 Сендан олсин Дарс!
 ...Сўнг Бунёд ишга
 киришиб кетди.
 Наргиз томонга
 кўйди бир қараб.
 Наргиз ёқдан ҳам
 кутиб тургандай,
 қизил рўмолча
 қолди хилпираб.
 Темирпайванддан
 таралар учкун,
 гўё Бунёднинг
 қалб ўт-қўрлари.
 Мағрибий тоғдан
 худди шу янлиғ
 ҳар тонг ёйилар
 кўёш нурлари.

КАМОЛОТ ЙЎЛИДА*Йуқ эдилар ҳар неки – бар айладиш:***Алишер Навоий**

Чексиз коинотнинг
 изми йўлида
 Қачондир Ер шари
 эди бус-бутун.
 Сирли синоатлар
 ўнги-сўлида
 Ерда жараёнлар
 бошланди бир кун.
 Ажралди Замин-Шар
 қитъа-қитъага,
 Уммонлар, денгизлар
 бағрига кирди.
 Япроқлар сузгандай
 сувлар сатҳида
 Суздилар... жараён
 ҳукмин ўткарди!
 Қавмлар, элатлар,
 миллатлар пайдо,
 Ҳарки Ер, уларни
 айлади Ватан.
 Ҳарки халқ, ўзининг
 Юртига шайдо,
 Уни обод, гўзал
 қилди дафъатан!
 Отамзамон гапи:

Қай халқ ё миллат
 Камолот кўкига
 интилмаса гар,
 Унинг келажаги
 шубҳали албат,
 Унинг келажаги
 девордай нузар!
 Бу учун аввало,
 миллатни миллат
 Қилгувчи Бурч,
 Давлат мақоми асос.
 Бу илм-фан эрур,
 бу маданият,
 Бу маърифатдир, чин
 эътиқод, ихлос!
 Собит инсонларвар
 ҳар бир жамият,
 Адолат илдинин
 қилолса пойдор,
 Боқий зафар қучгай
 ўша салтанат,
 Юзин қалби ёруғ,
 кимки, ҳукмдор!
 Отлиг, серғайрат халқ
 пок руҳ, вужудин
 Пайванд қила олса
 Аллоҳ ишқиға,
 Ориф, гўзал хулқу
 ирфону ҳикмат,
 Бахт шавқ-завқ бергайдир
 ўшал кишиға!

Ҳаққи эрур ҳақи –
 хур Ўзбекистон,
 Уни обод қилмоқ
 барчамизга бурч.
 Азим Тошкент-Сити –
 меҳнат – жараён,
 Уни бунёд қилмоқ
 улғувор севинч!
Ўзбекистон кўкси
Тошкент бўлса гар,
“Тошкент-Сити”
унда юрак муқаррар!
 Менинг азиз халқим,
 азамат халқим,
 Жўн ва курок, бадфеъл
 халқ эмасдир бу!
 Қадим Турон халқим,
 Туркистон халқим,
 Қадим Туркий тилим,
 Онам тили у!
 Буюк Амир Темур
 жаҳонгирлиги,
 Буюк Улғбекнинг
 маърифати ёр.
 Буюк Хожа Аҳрор
 кашф-каромати,
 Буюк Мир Алишер
 руҳи барқарор!
 Ҳа, ҳа! Шундай халқ бу,
 бугун бунёдкор!
 Интиломда Камолот

асрори сари!
 Тутдона дарахт у,
 илдизли залвор.
 Бўрон-тўфонларда
 ўқ томирлари!
 Бунёдкор миллатим,
 ободкор халқим,
 Бинокор миллатим,
 халқим Сардори
 Кўтариб ўн икки
 юлдузли туғин
 Бошлаб бормоқдадир
 фақат илғари!
 Қайдаким элпарвар,
 юртпарвар Инсон,
 Бағрикенг, адолатпеша бўлса У.
 Унинг мамлакати хур,
 жаннатмакон,
 Унинг мамлакати
 фаровон мангу!

И К К И Н Ч И Қ И С М

2019 ЙИЛ, МАРТ - ИЮНЬ ЖАРАЁН

Ҳамал шомоллари,
 Еллар, эпкинлар,
 Ҳар ёнда наврўзий олам нафаси.
 Бошлаб юборилган
 экин-тикинлар,
 Қўкдан чалинади турналар саси.
 Мамлакат тинч, обод,
 Халқим фаровон,
 Юрт бўйлаб қандайдир парвозий сурур.
 Тўлиб-тошиб оқар
 Заргар Зарафшон,
 Аму сувларида сирли бир гулу.
 Гул-гул очилгандир
 Тошкент жамоли,
 олқишлар бўлсин-ай Ўзбек юртига.
 “Сити” ишчиларин
 табриклаш учун
 Кириб бормоқдаман “Тошкент-Сити” га!
 Мана, беш ойдирки,
 уларнинг кўпи,
 Шоир бобоси ила дўст, қадрдон.
 Ана, шу қадрли
 дўстлик хурмати
 Улар достонимда эрур қахрамон!

“HILTON”

Дунё етакчи
 брендлари кўп,
 5 юлдуз – “Hilton”
 уларнинг бири.
 Қўзим олдида
 “Hilton” Тошканди
 турар ростланган
 Семурғ сингари.
 О, “Hilton”, “Hilton”.
 Ичқари томон
 йўл олдим секин
 кўз солиб ҳар ён!
 Ҳар бир хонада
 барча қулайлик.
 Таърифларига
 сўз уяларлик.
 Эшиклариди
 йўқдир калит-қулф.
 Улар ўрнида
 смартфон аниқ.
 Барча хонада
 махсус кўрсатгич.
 Уни агарлар
 ақлли датчик.
 Датчик бирорта
 нохушлик сезса,
 етказар хабар
 керакли ерга!
 Қайда юрибман,

“Париж-Сити”ми?
 Ва еки Хитой
 “Синг” кентларими?
 Бунда мажлислар
 сарой, заллари.
 Ресторан, салон,
 бассейнлари,
 Дизайнларида
 ёрқин ранглар мўл.
 Гоҳ тоғлар акси,
 гоҳи денгиз, кўл.
 Меҳмонхонада
 ким бўлса қўноқ,
 Умрин ёдида
 сақланар узоқ...

“КОНГРЕСС-ХОЛ”

“Нитол” ёнида
 “Конгресс-хол” –
 Бунда бўлгайдир
 Йирик саммитлар.
 Саммитларки,
 эрур халқаро.
 Залига тўрт минг
 киши бўлур жо!
 Жаҳон мезони
 ҳар хонасида.
 Наки, хонаси,
 ҳар ашёсида!

Давлатбошимиз,
 мухтарам Инсон,
 Кўрсатма берди
 аниқ ва лўнда:
 “Биринчи қават,
 албатта, бўлсин,
 Замоनावий, соз
 дизайнларда.
 Иккинчи қават
 классик услуб
 жилोलарини
 этсин жамулжам.
 Йўлақлар эса
 Рассомларимиз
 ижодларидан
 безансин кўркам!..”
 Ҳар ташрифида
 назарларидан
 бирорта нуқта
 четда қолмагай.
 Адолат билан
 юритар амрин
 шунда ҳеч киши
 доғда қолмагай!

“БИЗНЕС МАРКАЗИ”

“Дуне тижорат ила ободдир...”

Амир Тему

...Ў-ў!.. Эллик қаватли
 “Бизнес маркази”,
 Офарин! Тасанно! Кўтармоқда қад!
 Тошкент Жамолунгма
 чўққи мисоли
 Кўхна Ипак йўлда бўлгай сарбаланд!
 Атрофин ўраган
 қаркас нарвонлар,
 Бунда ғишт терувчи, бунда пайвандчи.
 Бетон қуйгувчилар,
 электриклар,
 барчаси бинокор, бари қурувчи!
 Барчаси касбининг
 моҳирларидир,
 Олти мингдан ошиқ ишчи Ситида.
 Улар бугун тарих
 яратмоқдандир,
 турли халқ бирлиги – биродарликда!
 Бунда қозоқ, тожик,
 қирғиз, туркманним,
 қорақалпоқ, озор, турк орқадошим.
 Шинжоат соҳибни,
 оқилу ориф,
 мухандису меъмор азиз қўлдошим!
 Ёдга тушиб кетди
 мустабид замон,
 Мустамлака замон ёвузликларни.

Давлат машинасин
 Шахс эркинга
 қаттол зуғум тажовузликлари.
 Кишиким, иморат
 қурмоқлик учун
 Бир-икки арава ғишт топса агар,
 Булғанди балчиққа
 инсоний шаъни,
 ҳатто қамоқ жазо эди муқаррар.
 Бари ўтди, лекин
 эслаб турмоқлик,
 Авлодлар ёдига хок-поки жоиз.
 Буюк истиқлолнинг
 англасин қадрин,
 Ҳаққа илм, тафаккур идроки жоиз!
 Мана, кўз олдимда
 қайноқ жараён,
 Эркин меҳнат завқи, яратиш ишқи!
 Дин, ирқ, миллат, мазҳаб
 тушунчасидан
 Баланд Инсон қадди, юксалиш ишқи!

БУЛЬВАР

Юраверсанг гар
 қаватма-қават,
 Ҳайратларданким
 лопиллар юрак.
 Оҳишта чиқдим
 кўча – майдонга.

Йўлимни бурдим
 Бўлвар томонга.
 Сенсор тизими
 кўчалар бўйлаб,
 чироқлар ёнар
 гўёки ўйлаб.
 Ям-яшил чимзор,
 пўрим тўшамлар.
 Йўлак четлари
 фасона тошлар,
 Ҳар ёнда гуллар,
 чечаклар қийғос.
 Миллионлаб шам
 ёқилгандай хос.
 Ё денгиз маржон
 қояларида
 турли ранг балиқ
 сузар гўёки.
 Бренд дўкони,
 унда қоровул
 турмайди энди
 мисли қирғовул.
 Ё навбагчи кас...
 Улар ўрнида,
 Бас, “голограмма
 аппарати” бас.
 Еттинчи – Лотда,
 Сайлгоҳ аро,
 қаҳвахоналар,
 ресторанлар хос.
 Қўноқхоналар,

офис ва савдо
 мажмуалари
 боғ сайрига мос!
 Бунда фаввора
 камалак рангли,
 нақ йигирма газ
 кўтарилар у,
 Қўйлар эшиллар
 раққоса мисол,
 ишқий жиллолар
 айлайди висол...

“ТОШКЕНТ – СИТИ”ДА КИМЛАР ЯШАЙДИ?

1994 йил 18–20 май. Ўзбекистон Президентининг Япония мамлакатига Расмий-амалий таширифи делегацияси сафида Токиода бўлдим. Бизга ажратилган олий “Нью-Отани” меҳмонхонасида туришим керак бўлган ҳолатнинг эшигини очишни эглай олмадим...

“Қундалик” дан

Ҳа, ҳаммаси тўғри,
 ҳа, ҳаммаси рост,
 Эшикни очолмай бўлганман мулзам.
 Техник тараққиёт
 уқувларини
 билмаган эканмиз, ўйлаб қарасам.
 Қайдан ҳам билардик,
 замона бошқа,
 биз пахта даласин билардик чандон...

...Ў бутун шиддатли
 Вақтнинг йўриғи,
 Тараққиёт йўриғи – алп телирмон!
 Вақтдан ортда қолмоқ,
 чирок кўтарган
 қаҳрамон ортидан қолгандай бир гап.
 Инновацион
 янгиликлардан
 бохабар кишилар ҳаёти шараф!
 Демак, аён “Тошкент –
 Сити” да ҳаёт
 Сўнги тараққиёт зарурияти.
 Энг аввало, шунга
 Муносиб бўлмоқ,
 ҳар қандай инсоннинг қулфин калити.
 Бунда инвесторлар,
 яшар меҳмонлар,
 хорижий сайёҳлар бўлғайдир кўнок.
 Ситида халқимнинг
 яшамоқ тарзи
 шакллангай ва бўлғай умрзоқ...

“GARDENS PESIDENCE”

Маҳсул “Gardens
 Pesidence”си,
 Яъни туларжой,
 бу мажмуалар,
 кўп хонадонли
 оилага хос.

Серфарзанд элим
 уларда яшар.
 Ота-онага
 кексайган маҳал
 хотиржам яшаш
 зарур ҳаводай.
 Уларга бунда
 алоҳида, мос
 ажратилгандир
 қулай хоналар.
 Ўзбекнинг, нима,
 кўпдир меҳмони,
 меҳмонга хурмат
 қони-жонида,
 Кириб келишар
 қуни-тун демай,
 истаган пайти
 ҳар бир онда.
 Шу сабаб-боис,
 меҳмонлар учун
 ажратилган жой –
 хоналар бутун.

СУРУП

*Парвози баланд кўшлар
чўққиларда устувар.
Парвози баланд қалблар
офтоб ила баробар!*

"Эй дўст" китобидан

Сени шарафлайман,
азиз бинокор,
Маҳкам сикадирман қадоқ кўлингни.
Сен асл курувчи,
асл бунёдкор,
Шарафлайман осмон сари йўлингни.
Иморатда керак
адл бунёди,
Ҳар битта ғишт-таянч жойига жоиз.
Магарким ўрнидан
оғса сал нари
Йўлидан адашгай осмонўпар из!
Лою қоришмалар
қайишдай беллик,
Ҳамоғуш бўлмоғи лозим ҳар ғиштга.
Иморат барполик
эрур таг-туғлик,
Умр фидо бўлса арзир бу ишга!
Азиз бунёдкорим,
бирингиз ишчи,
бирингиз сувоқчи, бирингиз ғиштсоз,
бирингиз дурадгор,
кимдир пардозчи,
Сим – таранг эшдирки, жаранглайди саз!

Шер ўлжасин бунда
торгмас чумоли
Фил юки юкланмас буцда пашшага.
Ҳар битта кўнгилда
руҳпарвар насим,
Муносиб жой ҳозир ҳар сариштага!
Ҳеч қандай қора иш
йўқдир жаҳонда,
У гўзал ва тўғри яқун топса гар!
Ҳатто фаррошларнинг
ушбу майдонда
Богартиб ишлари қадрланадир!
Бахт – ҳалақит бермас
Бурч ҳикматига,
Дўстлик-биродарлик иншооти бу!
Замин, қойил қолгил
Эл ҳикматига,
Ҳимматлар қимматин салтанати бу!
Ҳар тоннинг энг юксак
зирваси бўлгай,
Қўргон-қалъанинг Бош-қош меъмори.
Пойдор "Тошкент-Сити"
Қошонасининг
Бош меъмори эрур Юртим Сардори!
Ҳикмат бор: бир одам
қургайдир кўприк,
ўтгайдир минг-минглаб одамлар ундан.
Ҳикмат бор: бир одам
қазигай ариқ,
сон-минг одам ичар унинг сувидан!

Ровий дер: Тан кучин
 кўтаргай пок рух,
 Ҳаққос рост! Туганмас Сўзим қайроғи.
 Мамлакат томири
 қонида сурур,
 Сигида ҳилирар Ватан байроғи!
 Ўзбекистон йўли,
 шарафли йўл бу,
 Ҳидоятлик йўл бу, орифли йўл бу!
 Бу йўлларнинг асло
 адоғи йўқдир,
 Адолатлик йўл бу, бу йўллар мангу!
 Сени шарафлайман
 замондош авлод,
 Сени шарафлайман, замондош наслим.
 Турфа гуллар тутиб
 турибди ҳаёт,
 Дуоғўйдир улуғ аждодим – аслим!

ХОТИМА

Айни Ўзбекистон
 кечаги эмас,
 Кечаги эмасдир бугунги офтоб.
 Айри бир эврилиш,
 қадамлар гурас,
 Бу мега дунёда хур, эркин авлод!
 Қарашлар ўзгача,
 нигоҳлар теран,
 Ҳар иш эртасига эътимод назар.

Эл-юрт хизматига
 тайёр дафъатан,
 Ватан тақдирини тақдири безар!
 Қурилиш... қурилиш...
 Инновацион
 Янгилик қадамда, амалиётда.
 Фақатгина “Тошкент-
 Сити” да эмас,
 Бинолар қад ростлар тараф-тарафда!
 Олмазор, Бешоғоч
 кўчаларининг
 кесишмаси аро “Нито Агепа”.
 Ҳозиргина келиб
 тўхтаган янглиг
 Уммон кўрфазида мухташам Кема!
 Ислом тараққиёт
 биноси гўзал,
 Шарқона жилолар – гумбазлар мовий.
 Унинг қоқ нуқтаси
 сипозарҳал зал,
 Унга қўйилгайдир “Усмон Қуръони”
 Марказий бинода
 анжуманлару
 Қутубхона зали, кўргазма заллар.
 Уларда сақлангай
 тарихий манба,
 Осори-атика ва ашёлар.
 Муқаддас исломнинг
 моҳиятини
 Шу ерда уққайдир навқирон авлод.

Чин – иймон хидоят,
 барокотини,
 Адолат қонунин айлагай бунёд!
 Мен сафар кишиси,
 Ватаним буйлаб,
 Юкхалтам елкамда, кезганим-кезган.
 Бугун Нукусдаман,
 эртан Термизда,
 Индинга Водийга ошгум ғизиллаб!
 Ҳар жойда қурилиш...
 бамисли кўзгу...
 Одамлар қалбида бир фаровон руҳ,
 Улар қадди, юз-кўзида ғурур,
 Идрок шуурида мусаффо шукуҳ!
 Ижод мактаблари...
 Мунаввар гўша,
 Илм-маърифатнинг ўт-ўчоқлари
 Улардан таралгай
 Кишварлар оша
 Асл адабиёт ҳур сабоқлари!!!

Астронавт борар
 Кўкдан Ер томон,
 Кундузи ҳеч нарса
 кўринмас унда.
 Ва лекин кечаси
 боққанда кўрар
 миллиардлаб чироқ
 порлар Заминда!

Чироклар, чироклар...
 сирюдауз уммон,
 уммонки, туб-губи
 зим-зиё, зулмат.
 Шу зулмат ичида
 машъала ҳар ён,
 Гўё Прометей
 яратган хилқат.
 Марказий Осиё,
 қайдасан, қайда?
 Ана у, ана у,
 Мана, бу Тошканд.
 Тошканд ўртасида
 ушлайсан ёқа,
 Порлар Тошкент – Сити,
 нақ қандилмонанд!

МУНДАРИЖА

Андиз ўсган ерларда.....	3	Чуноп бола.....	57
Бош китоб.....	4	Ғужум остида.....	58
Баҳодирнинг қиличи.....	5	Самовий.....	60
Бу ватанни севмай бўлурми?!	6	Ёз ўтиб бўлдим.....	61
Бу дунёда.....	8	Кимдан.....	62
Ватаним.....	9	“Майсаларнинг илдизига...”	63
Оқ ва қора.....	11	Собир Умарга.....	64
Февраль.....	12	“Йўқ, ҳаётга тўймадим...”	65
Мен сизни севаман.....	15	Ла-илаҳа иллаллоҳ!.....	66
Муҳаббат.....	20	Ўт.....	69
Ўтов.....	23	Ғилон.....	70
Можрим арчаси.....	25	Мен – ерликман.....	71
Тошкулба тоқчасидаги китоблар.....	27	Ботир йигит.....	73
Навойдан топдим.....	30	Ёш шоирларга.....	74
Ошиқ ўлдим.....	31	Хасталикда.....	75
Ор.....	32	Қурсияга.....	76
Бировнинг ҳаққига.....	33	Ювенал қамчисин.....	77
Робот шеър тўқийди.....	34	Евгений Евтушенко.....	78
Абдусайд булоғи.....	36	Ўзбек боғлари.....	80
Дийдор қиёматга қолмасин.....	38	Қимизчи қиз.....	81
Мен ким, Азим Суёнман.....	39	Онам, онажоним.....	82
Ула.....	40	Ким кўрибди.....	83
Ўлан.....	41	Кенгуру халтаси.....	85
Рафиқамга.....	42	Дўрмон тонглари.....	86
Турналар.....	44	Эй фарзанд.....	87
Жаҳон шоирларига.....	50	Оналар.....	88
Бир ўрмонда.....	54	Иброҳим Ғафур.....	89
		Устоз.....	90
		Ўзбек.....	91
		Нозигим.....	92
		Ҳасад.....	94

Мен фақат яратган.....	95
Болалигим.....	96
Жононлар.....	98
Тошкент-сити (<i>Рело-достон</i>).....	99

Адабий-бадий наир

Азим СУЮН

МЕН – ЕРЛИКМАН

Шеърлар ва достон

Мухаррир *Дилрабо Минзобева*
баддий муҳаррир *Акбарали Мамасолтс*
Сахифаловчи *Азамат Қиёмов*
Мусаххих *Шаҳзода Хакимова*

"ADABIYOT NASHRIYOTI"

Нашриёт лицензияси: № АА 0043. 27.01.2020

100129, Тошкент, Марказ 15. 1/90.
+99894 659 94 62

Босишга 2020 йил 19 июлда рухсат этилди.
Бичими 70x90 ¹/₃₂. Оффсет босма. «Самбрга»
гарнитураси. Шартли босма табоғи 4,09.
Адади 2000 дона.

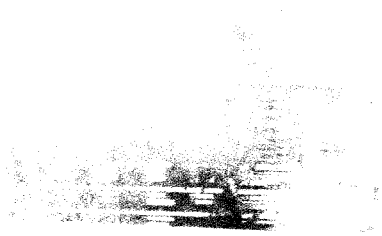
«MASHHUR-PRESS NASHRIYOTI» MChJ
matbaa bo'limida bosildi.

АДИМ СУҶОН

**М Е Н -
Е Р Ё И Қ М А Н**

Шеърлар ва достон

ISBN 978-9943-6471-3-8

9 789943 647138